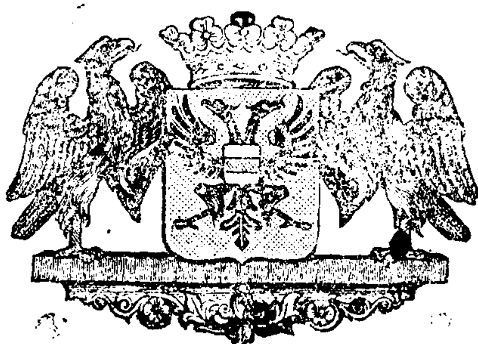
GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

AANBESTEDING.

Op *MAANDAG* den 13den Februarij 1854, des voormiddags te 10 uur, in een der vertrekken van het Provinciehuis te *Groningen*, zal, door den *COMMISSARIS DES KONINGS* in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der *LEDEN* van de *GEDEPUTEERDE STATEN*, in het bijzijn van den *HOOFD-INGENIEUR* van den Waterstaat in het 1ste Distrikt, onder nadere approbatie, worden aanbesteed:

1) *Het herstellen en onderhouden van het Gouvernementsgebouw te Groningen, ingaande met den dag der approbatie en eindigende met ultimo December* 1854.

2) *Het herstellen en onderhouden van het Rijksgebouw, bewoond door den Heer Commissaris des Konings in de provincie Groningen, gedurende het tijdvak als voren.*

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij enkele inschrijving.

De Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve in het Provinciehuis en bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE, SPINHOFF en de wedw. DE JONGE, allen aan de Groote Markt; voorts bij den kastelein PLAAT, in het Blaauwe Paard, bij den kastelein VISSER, in de Zon, en J. A. HEIKENS, in *de Zwaan*; bij de wedw. N. DE MULDER, in het *Wapen van Amsterdam*; bij de wedw. RASKER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den kastelein MIDDELKOSTER bij de Ebbingepoort, en bij R. R. ELEMA, in de *Altena*.

Nadere informatiën en aanwijzing in loco kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat en bij den Ingenieur N. J. VAN DER LEE, te *Groningen*.

GRONINGEN, 31 Januarij 1854.

De Commissaris des Konings voornd.:
I. A. VAN ROIJEN.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter openbare kennis, dat overeenkomstig art. 264 der Gemeentewet, van en met den 28sten Januarij tot en met den 11den Februarij 1854 op de SECRETARIJ dezer Gemeente voor een ieder *ter lezing* zal worden gelegd het op heden voorloopig vastgesteld **KOHIER** voor den **STEDELIJKEN OMSLAG** over het jaar **1853**.

GRONINGEN, 26 Januarij 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

*** De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE der Gemeente *Groningen* roept eegenen, welke genegen mogten zijn om als **ONDERMEESTER** op eene der Stads of Armenscholen in deze Gemeente te worden geplaatst, bij deze op, om binnen **veertien dagen** na HEDEN, zich daarvoor ter Secretarij dezer Gemeente aan te geven.

GRONINGEN, 6 Februarij 1854.

Namens de Schoolcommissie voornoemd:
L. B. LOHMAN,
Secretaris.

De **INSPECTEUR** der STEDELIJKE BELASTINGEN te *Groningen* verzoekt de **HOUDERS** van BILJETTEN wegens UITVOER in **1853** gedaan, en voor welke RESTITUTIE van STEDELIJKE BELASTINGEN wordt verlangd, om die Biljetten, met inachtneming van de ten dien aanzien bestaande Verordeningen, ten spoedigste, immers vóór den 15den Februarij aanstaande, aan hem, **ter vereening**, ter hand te stellen.

GRONINGEN, 2 Januarij 1854.

De Inspecteur voornoemd:
W. J. MEURS WICHERS.

BESTUUR DER DOMEINEN.

Op DINGSDAG den 14den Februarij 1854, des voormiddags precies te 10 uur, zullen in het openbaar verkocht worden: onderscheidene **ONBRUIKBARE GENIE- en ARTILLERIE-GOEDEREN**, waaronder ruim 4000 DAKPANNEN, zich bevindende in het Arsenaal te *Groningen*, alsmede eene partij op Stam staande **BOOMEN**, waaronder 275 IJpen, zich bevindende op de Wallen te *Groningen* en bij *Helpman*, en eene partij **PUIN**, mede bij *Helpman* en de Steentilpoort.

Deze Verkoop zal een aanvang nemen in het Arsenaal, en verder voortgezet worden op de plaatsen, waar de Boomen en het Puin zich bevinden; zullende de Goederen in het Arsenaal daags te voren kunnen bezigtigd worden, in den voormiddag van 10—12 uur, en ten aanzien der Boomen en het Puin aanwijzing worden gedaan door den Opzigter der Fortificatiën, en verders informatiën kunnen verkregen worden bij den Ondergeteekende, Ontvanger der Registratie en Domeinen te *Groningen*.

POSTER.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

De van het tooneel des oorlogs in de Donau-vorstendommen ontvangen berigten melden, dat op den 28sten Jan. j.l. de Russische troepen Crajowa, hetwelk zij bezet hadden, wederom verlaten, maar daarentegen onderscheidene dorpen in de omstreken van Kalefat ingenomen hadden.

De *Indépendance* meent uit eene goede bron het berigt der afzetting van prins *Gortschakoff* door de Russische regering te mogen tegenspreken.

Het officiële legerberigt van *Omer*-pacha over den slag bij Cetati op den 6den Jan. houdt in, dat de Russen dien dag eene schitterende zege op de Turken hebben behaald.

De officiële *Wiener Zeitung* berigt dat het Russische kabinet aan de vier mogendheden vormelijk heeft verklaard, dat de Czaar zich te eenenmale ontslagen acht van zijne te Olmutz gedane toezegging, om in de vorstendommen eene uitsluitende verdedigende houding te bewaren.

De Weener gezanten-conferentie heeft het antwoord van het Petersburger kabinet op de protocol-nota ontvangen, doch het als niet bevredigend beschouwd.

Volgens berigten uit Konstantinopel, loopende tot den 23sten Januarij, is de gecombineerde vloot in den Bosphorus teruggekeerd, en lag te Beycos ten anker. Te Konstantinopel was alles rustig. Deze terugkeer is vermoedelijk toe te schrijven aan de ongunstige weersgesteldheid, welke de eskaders daartoe genoodzaakt heeft. Evenwel schijnt er tevens uit te blijken, dat de beide admiralen niet bedacht zijn voor een aanval der Russische schepen op Turksch grondgebied.

Het is zeker dat de schepen der verbonden mogendheden, die het Turksch convooi vergezelden, niet één Russisch schip hebben ontmoet. Het verhaal van den *Constitutionnel* van het wisselen van saluutschoten is derhalve een verzinsel.

De zending van graaf *Orloff* geeft nog steeds tot allerlei gissingen aanleiding. Het meest algemeen veld winnende gevoelen te dien aanzien is, dat hij eene soort van verbond zou willen bewerken tusschen de groote Duitsche mogendheden en de kleinere Duitsche staten, om in geval van oorlog wederkeerig hunne onzijdigheid te verdedigen.

De Engelsche en Londensche beurzen hebben ligtelijk eenige rijzing ondervonden, gedeeltelijk gegrond, naar men wil, op de tijding, dat de verbondene vloten weder in den Bosporus waren binnengezeild.

Eene tweede beweegreden tot de rijzing wil men zoeken in het berigt, dat in omloop is, als zoude graaf *Orloff* gedeeltelijk in zijne zending hebben schipbreuk geleden, voor zooveel namelijk betreft het verlangen van den Czaar, om Oostenrijk in elk geval eene strikte onzijdigheid te doen bewaren.

In verband met deze beweringen, verdient een artikel de aandacht, hetwelk door den heer *de Cassagnac* in den *Constitutionnel* wordt openbaar gemaakt. Daarin wordt hoofdzakelijk betoogd, dat Oostenrijk en Pruissen in geen geval bij het Oostersche geschil eene onzijdige houding kunnen blijven bewaren en zoowel in hun belang als in dat van het Europeesch evenwigt genoodzaakt zijn, om zich bij Frankrijk en Engeland aan te sluiten, ten einde het oprukken der Russische troepen naar Konstantinopel te verhoeden.

Het blad komt tot die slotsom, zelfs aannemende de opregtheid der verklaringen van den Czaar nopens zijne bedoeling tot behoud der onafhankelijkheid van het Ottomannische rijk.

(Ook te Weenen wint het gerucht veld van eene mislukking der zending van graaf *Orloff* aldaar, en men sprak er reeds van zijne terugreis naar Petersburg).

DUITSCHLAND.

De *Berl. Corr.* berigt dat de partij der groote landeigenaars in Pruissen, wier belangen met groote opoffering in de *N. Pr. Zeit.* door den oud-redacteur, den heer *Wagner*, zijn verdedigd, dezen een geschenk van *f* 180,000 heeft gegeven.

— De commissie uit de tweede kamer in Pruissen heeft aangenomen het voorstel van *Stahl*, tot wederinvoering van sommige voorregten die de oude „onmiddellijke edelen des rijks" hebben bezeten en die in 1848 waren afgeschaft. De commissie nam het voorstel aan, in weêrwil van de verklaring der regering, dat zij eerlang den uitslag verwachtte van met die edelen hangende onderhandelingen, en zich voorbehield een wetsontwerp op dat stuk aan te bieden.

De kamer heeft aangenomen het regeringsontwerp, waarbij de artikels der grondwet worden afgeschaft, welke bepaalden, dat ieder de vrije beschikking heeft over zijne goederen, en dat de heerlijke regtspleging was afgeschaft.

Ten gevolge der eischen van de geestelijkheid, waaraan de Badensche regering geen gevolg kan geven, hebben de onderhandelingen tot vereffening van het bekende geschil met den aartsbisschop van Freiburg zoodanige wending genomen, dat eene spoedige vereffening niet is te verwachten.

— In het stadje Lückenwalde heeft een dolle hond den 24sten der afgeloopen maand *achttien menschen* en verscheidene honden en paarden gebeten. Eindelijk slaagde men er in het woedende dier door een geweerschoe uit een venster te dooden.

— De regering van Keur-Hessen heeft de rij der octrooieringen geopend. De jagtwet van 1848 is door haar op eigen gezag afgeschaft en de vroegere jagtgeregtigdheid weder ingevoerd.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 2 Februarij.

In het Hoogerhuis heeft gisteren, bij gelegenheid der discussie over het adres van antwoord op de troonrede, lord *Clarendon* gezegd, dat Rusland, door te weigeren de vredesvoorstellen aan te nemen, de verantwoordelijkheid van den oorlog op zich heeft geladen.

De ministers hebben zich veel duidelijker verklaard, dan zulks in de troonrede het geval is geweest.

Lord *John Russell* heeft onbewimpeld te kennen gegeven dat hij niets goeds verwachtte van de onderhandelingen, en verklaard, dat Engeland en Frankrijk zich niet door Rusland zouden laten verrassen, want zoo dat rijk de zaak dralende hield om zich in dien tusschentijd ten oorlog gereed te maken, het de twee westersche mogendheden echter gereed zou vinden tot den strijd. Voorts heeft de lord zijn leedwezen te kennen gegeven over de houding der Duitsche staten, wijl, zoo deze eenstemmig met Engeland en Frankrijk handelden, de Czaar het zeker niet wagen zou den vrede van Europa te verbreken.

Ten slotte zijn in beide Huizen, gelijk reeds is vermeld, de adressen zonder amendementen aangenomen.

— De ministeriële *Globe* meldt, dat de vermeerdering van het Britsche leger, die aan het Parlement voorgedragen zal worden, 11,000 man zal beloopen.

Van regeringswege is afgekondigd, dat de milicie gedurende dit jaar door het gansche rijk niet langer dan 56 dagen in de krijgsdienst zal mogen worden geoefend.

— De Russische handelshuizen te Londen beginnen bezorgd te worden, ten gevolge waarvan gisteren en heden vele te Riga, Bolderaa en andere Russische havens liggende goederen zijn verzekerd geworden tegen het geval van een bombardement door Engelsche oorlogsschepen; als assurantie-premie werd 5 pCt. geboden en in enkele gevallen aangenomen, doch men denkt verder hoogere premiën te zullen bedingen.

— De cholera wil nog niet zijn afscheid nemen; te Glasgow zijn van l.l. Dingsdag tot Donderdag 100 ziekte- en 30 sterfgevallen aangegeven; te Aberdeen twee, te Forfar een; ook te Plymouth wordt de ziekte nog opgemerkt; men klaagt in de meeste steden over verregaande morsigheid.

Van den 3den. De *Morning Post* bevestigt het berigt, dat de diplomatieke betrekkingen tusschen Rusland en Engeland zijn afgebroken. De baron *Brunow* is, na het antwoord te hebben ontvangen omtrent het verschijnen der gecombineerde vloten in de Zwarte zee, dezen morgen van hier vertrokken. Hij begeeft zich naar 's Gravenhage.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Februarij.

De *Moniteur* heeft de openingrede der Koningin van Engeland nog niet medegedeeld, waaruit men opmaakt, dat het bewind haar van eenige aanmerkingen wil doen vergezeld gaan.

— Van regeringswege wordt het publiek verwittigd, dat de minister van binnenl. zaken de gestrengste bevelen heeft gegeven om diegenen, welke zich schuldig mogten maken aan het mededeelen of verbreiden van telegrafische berigten, die onwaar worden bevonden en daarenboven de strekking hebben, om de openbare orde te verstoren of ongeoorloofde beursspeculatiën in de hand te werken, aan de regterlijke overheid over te leveren.

— Het officiële blad der Fransche regering, de *Moniteur*, van den 31sten Januarij j.l. geeft berigt van twee danspartijen dezer dagen door prins *Jerôme*, den oom des Keizers, en door het stedelijke bestuur van Parijs gegeven, en zegt o. a. verder: „In dit gure jaargetijde rijst de vraag dikwerf op, of niet het aan bals en feesten bestede geld beter aan de armen gegeven ware. Bij eenig nadenken zal men niet in twijfel staan wat daarop te antwoorden. In de feesten als die op het stadshuis van Parijs en op de Tuileriën gegeven worden, moet men iets anders zien dan eene ijdele praalvertooning. Het ware doel derzelve is den handel te begunstigen en aan de arbeidende volksklassen werk te verschaffen. Op het voorbeeld des Keizers en der Keizerin, heeft de gemeenteraad van Parijs te regt gemeend dat de uitgaven eener groote danspartij weder als in een regen van goud zouden nederdalen op alle takken van de nijverheid der hoofdstad."

— Gedurende de maand Januarij was de gemiddelde prijs van Tarwe in Frankrijk 31 fr. 94 c. per hectolitre.

— Te Parijs is een blok goud van 20 millioen francs waarde. Het is juist een kubiek él groot.

— De jongste tijdingen van het eiland Mauritius melden de heropening van den handel op Madagascar voor al de natiën der wereld, tegen een regt van 10 pCt. De slavenhandel is verboden.

Van den 3den. De Russische gezant, de heer *Kisseleff*, heeft eergisteren het antwoord der Fransche regering op de laatste Russische nota mondeling ontvangen, en dadelijk daarop zijn paspoort gevraagd. Gisteren avond bevond hij zich intusschen nog te Parijs, zullende hij eerst heden datzelfde antwoord in geschrifte afwachten.

— De bijeenkomst der kamers is tot den 2den Maart uitgesteld.

— Prins *Napoleon* is van zijnen uitstap naar Brussel hier teruggekeerd.

— Men zegt, dat een gedeelte der Russische ambassade tot nader order in Parijs zal blijven, nog na het vertrek van den gezant.

— De *Moniteur* bevat een keizerlijk besluit van den 1sten dezer, waarbij op nieuw een crediet van twee millioen aan het departement van binnenlandsche zaken, dienstjaar 1854, geopend wordt, ter gemoetkoming in den nood der arbeidende klasse.

— Het schijnt dat in de provinciën de geheime genootschappen nog steeds in werking zijn en dat hunne woelingen door de regering niet zonder gevaar worden geacht. Te Rheims heeft men weder eene dier oproerige vereenigingen ontdekt, ten gevolge waarvan negenentwintig arrestatiën hebben plaats gehad; ook in Espernay zijn onderscheidene personen, allen werklieden, in hechtenis genomen, die tot eene vertakking van het genootschap te Rheims behooren.

BELGIE.

BRUSSEL, 3 Februarij.

Prins *Napoleon* heeft met den hertog en de hertogin *van Brabant* en den graaf *van Vlaanderen* gisteren eenige merkwaardigheden der stad bezocht. Des avonds was er galadiner te Laeken, waarna de hertog en de hertogin *van Brabant*, benevens prins *Napoleon*, de voorstelling in den schouwburg bijwoonden. Heden is de prins naar Parijs teruggekeerd.

De Parijsche dagbladen die als onderhandsche organen van het Fransche gouvernement gelden, beschouwen de reis van prins *Napoleon* naar Brussel niet als een bloot bewijs van hoffelijkheid jegens het Belgische gouvernement, zoo als zij door de *Indépendance Belge* wordt voorgesteld.

De Parijsche *Patrie* zegt „dat zijne keizerlijke hoogheid, naar verzekerd wordt, eene gewigtige zending bij Z. M. den Koning der Belgen gaat vervullen." De Parijsche *Constitutionnel* gaat verder en zegt „dat de prins door den Keizer der Franschen belast is met eene zending van diplomatieken en vertrouwelijken aard bij den Koning der Belgen, wier doel in verband staat met de mogelijke gevolgen van het Oostersche geschil."

De *Indépendance Belge* verklaart „dat de boven vermelde opgaven der beide ministeriële Parijsche bladen niet overeenstemmen met de haar gewordene partikuliere narigten."

— Het gerucht der aanstaande komst van prins *Albert* te Brussel wint veld.

Van den 4den. Men verzekert, dat de heer *de Kisseleff*, Russische gezant bij het Fransche hof, heden van Parijs albier is aangekomen. Men voegt er bij, dat genoemde diplomaat eenigen tijd in onze hoofdstad zal vertoeven. alvorens verder te reizen.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 3 Februarij.

Bij besluit van den 25sten Januarij j.l., heeft Zijne Majesteit, tot voorziening in de vacature ontstaan in de hoofdcommissie tot de zaken der Israëlieten, door het overlijden van den heer *T. Polak Daniels* te 's Gravenhage, lid en president van gemelde hoofdcommissie, benoemd tot lid der voornoemde hoofdcommissie, den heer *M. G. Polak Daniels* te 's Gravenhage; voorts tot president, het lid mr. *M. H. Godefroi*, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Noordholland, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, te Amsterdam, en tot vice-president het lid mr. *M. J. van Gigch* te 's Gravenhage.

— De Tweede Kamer der Staten Generaal is opgeroepen om op den 14den Febr. e.k., te 2 uur des namiddags, hare werkzaamheden te hervatten.

— Z. M. heeft de verordening op de *burendiensten* in de gemeente het Bildt, den 30sten ll. door den raad dier gemeente vastgesteld, vernietigd, om reden het onderwerp, welks regeling deze verordening zich ten doel stelt, *niet* behoort tot de wetgevende magt van den gem. raad.

— De *Staats.-Ct.* bevat een koninkl. besluit betreffende het verzenden van brieven naar Java over Southampton; waarvan het porto, volgens dat besluit, in overleg met de Britsche postadministratie, thans is bepaald op *f* 1. Deze prijsvermindering zal aanvangen met de eerste verzending van April.

— Te Amey is eene brochure in het licht gekomen, onderteekend door den heer *L. Rome*, betreffende het plan om een' spoorweg daar te stellen van Luik op Utrecht, over Maastricht, Brée, Eindhoven en 's Bosch. Voor de eerste sectie van dezen nieuwen spoorweg, van Luik naar Maastricht, is reeds den 12den Oct. l.l. concessie gevraagd aan de Belg. regering, zonder guarantie van een minimum der interest.

— In het *Politie-blad* wordt onder de misdadigers gesignaleerd zekere *Leopold Carriot*, commies bij een bankiershuis te Marseille, die gezegd wordt de wijk naar Nederland te hebben genomen, beschuldigd van gedurende geruimen tijd, door verschillende falsiteiten in handels- en bankpapier, aan het bankiershuis *Chataud Decugis et Co.* niet minder dan ongeveer 500,000 francs te hebben ontvreemd.

Van den 4den Februarij. Het *Staatsblad* no. 8 bevat een

koninklijk besluit van den 25sten Jan. j.l., houdende uitvoering van artt. 3 en 9 der wet van den 21sten Dec. 1853 (*Staatsblad* no. 128), betreffende het bouwen, enz., nabij vestingwerken van den Staat.

— Bij besluit van den 31sten Januarij heeft Z. M. de Koning bepaald, dat zal worden opgerigt een koninkl. Nederl. meteorologisch instituut, gevestigd te Utrecht, ten doel hebbende de meteorologische waarnemingen op verschillende plaatsen binnen het rijk, in de buiten-bezittingen en op de schepen, zoo der oorlogs- als der koopvaardij-vloten, en het verzamelen en uitgeven van de uitkomsten derzelve. Tot hoofddirecteur is benoemd de buitengewone hoogleeraar *C. H. D. Buijs Ballot* en tot directeur der waarnemingen te land en directeur van het observatorium dr. *F. W. C. Krecke*.

— Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der directe belastingen (2de afdeeling) te 's Gravenhage, den heer *R. H. Troost*.

— Men verzekert, dat de Hollandsch-Belgische spoorweg, van Antwerpen naar Rozendaal, op den 15den Maart aanstaande zal worden ingewijd. Dadelijk na aankomst van den trein te Rozendaal, zal eene diligence naar den Moerdijk vertrekken, zoodat de weg van Antwerpen naar den Moerdijk dan reeds in vier uren zal kunnen worden afgelegd. De geheelen spoorbaan tot den Moerdijk zal, naar men gelooft, omstreeks het midden van den aanstaanden zomer gereed zijn.

AMSTERDAM, 3 Februarij.

Het bestuur van de afdeeling Amsterdam, verbonden aan het gesticht voor verwaarloosde kinderen van de Protestantsche godsdienst, heeft dezer dagen, even als de besturen van eenige andere afdeelingen, circulaires rondgezonden aan eenige der gegoedste ingezetenen, met uitnoodiging tot het deelnemen in eene inschrijving à *f* 50 per aandeel, in eene op te rigten naamlooze maatschappij, om genoemd gesticht te doen overgaan in handen van een zedelijk ligchaam. Deze nuttige inrigting, waar thans bijna 200 kinderen worden verpleegd, is thans nog een partikulier eigendom.

— De *Zuid-Afrikaan* van den 15den December l.l. behelst het volgend schrijven uit de Hollandsch-Afrikaansche republiek benoorden de Vaalrivier, gedagteekend Mooirivier den 15den November: „Men zegt dat de heer *P. Marais*, die vóór twee maanden alhier is aangekomen om goud te graven, in zijne navorsching is geslaagd. Hij is eerst te paard gegaan om de gelegenheid te onderzoeken, en na verloop van drie weken teruggekeerd zijnde, is hij weder met een wagen vertrokken en zou op twee plaatsen goud ontdekt hebben. Hij is thans bezig op de derde plaats, om te zien waar het beste en meeste goud ligt, en hoe de ader haren loop neemt. Tot hiertoe zou hij slechts kleine korrels of zoogenaamd gewasschen goud hebben gevonden. De heer *Marais* zal den uitslag zijner navorschingen aan den volksraad mededeelen; die den 20sten November bijeenkomt."

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen enz. in 't Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 3 Februarij. Binnengekomen het eerste nieuwgebouwde scheepshol, zijnde de koftjalk Maria van Amsterdam, groot 56 ton, kapit. *H. W. van der Star*, van Amsterdam, gebouwd bij *Harm Bieze*, te Veendam.

Binnengekomen te Amsterdam den 1 Febr., kapit. *Engelsman* Gesusters Boll, van Boness; *Panjer* Heilina, van Croonstad; den 2den *Ellens* Lammechiena Margonda, van Newcastle; *de Jong* Wynanda Lucretia, van Cette; den 3den *Klint* Wilhelmina en *van der Veen* Wilhelmina Frederika, beide van Suriname; *Schuur* Johanna Ettina, van Bordeaux; *Pronk* Roelina Oostra, van Londen; *Schaap* Bernhard en Elisa, van Grimsbij; *Visser* Anna Sophia, van Hull; *Reinink* Harberdina, van Dantsig; *Kassens* Gustaaf Willem, van Wadsoe; *Wijgers* Amicitia, van Konstantinopel; *Boswijk* Jantina, van Livorno; *Oldenburger* Catharina, van Bordeaux; *van Driesten* Bellamy, van Londen; den 4den *Korfker* Anna Martha, van Bayonne; *Brouwer* Antina, van Sunderland. — Te Triest den 29 Jan., *de Jonge* Petrus Jacobus, van Amsterdam. — Te Bilbao den 24 Jan., *Schuur* Zwaantina, van Londen. — Te Palma den 12 Jan., *de Grooth* Johanna Maria, van Cardiff. — Te Gibraltar den 23 Jan., *den Breems* Koophandel en Zeevaart, van Smirna en *Scherpbier* Argo, van Odessa, beide naar Falmouth. — Te Londen den 31 Jan, *Scherpbier* Jeltina, van Lissabon. — Te Ramsgate den 30 Jan., *Klingen* Anna Agatha, van Newcastle n. Rio Grande. — Bij Dungeness den 31 Jan., *de Grooth Bakker* Katharina, van Hull naar Malaga. — Op de Elve den 31 Jan., *Duit* Fennegina, van Londen. — Te Brunshausen gepasseerd den 3 Febr., *Oostra* Margaretha Hillechina, naar Hull.

Binnengekomen te Suriname den 25 Dec., kapit. *Wijgers* Johannes Hermanus, van Amsterdam. — Te Gibraltar den 25 Jan., *Hofker* Hendrika Bartina, van Cette naar Amsterdam. — Te Londen den 3 Febr., *Korte* Hendrika Margaretha, van Lissabon.

Vertrokken van Amsterdam den 1 Febr., kapit. *Drent* Tjapko Schuringa, naar Genua; den 2den *Boer* Jonkvrouw Geertrui, naar Corfu; *Molema* Paulus, naar Livorno; *Smit* Annechiena Gesina, naar Napels; *Gust* IJzerstaven, naar Cardiff; den 3den *Hilbrands* Wendelina, naar Triest; *de Vries* Jantina, naar Livorno; *Stuit* Tjallina Wigerdina, van Belfast; den 4den *Schaap* Maria Johanna en *Hazewinkel* Grietje Mollema, beide naar Livorno. — Van Texel den 4 Febr., *Huges* Equator, naar .... — Van Harlingen den 2 Febr., *Bernardus* Agatha Hendrika, naar Groningen. — Van Vlissingen den 30 Jan., *Stasse* Hoop van Zegen, naar Dordrecht; *Kolkman* Geertruida Margaretha, naar Schiedam. — Van St. Helena den 19 Dec., *Rijkens* Rabenhaupt, naar Amsterdam. — Van Genua den 26 Jan., *Fenenga* Johanna Bartha, naar Hamburg. — Van Livorno den 20 Jan., *van Driesten* Jantje Berg, naar Galatz. — Van Cadix den 21 Jan., *Losschen* Geertruida, naar Montevideo. — Van Cardiff den 31 Jan., *Zeven* Elisabeth, naar Barcelona. — Van Plymouth den 30 Jan., *Huisman* Edzard, naar Amsterdam; den 31sten *Hilbrands* Anna, naar Amsterdam, na gerepareerd te hebben; den 1 Febr. *Potjer* Twee Kornelissen, naar Londen. — Van Hull den 30 Jan., *Mugge* Zwijger, naar Adelaide. — Van Sunderland den 12 Jan., *Kleininga* Maria Laurentia, naar Carthagena. — Van Grimsbij den 30 Jan., *Oostra* Margaretha Hillechiena, naar Hamburg. — Van Belfast den 30 Jan., *Lovius* Waakzaamheid en *Smit* Margina, beide naar Troon. — Van St. Davids den 31 Jan., *Smit* Margaretha, naar Malaga.

Vertrokken van Texel den 4 Febr., kapit. *Garrels* Henrice Christiane, naar Syra; *Drent* Tjapko Schuringa, naar Ganua; *Hazewinkel* Bernardus, naar Sunderland; *Prak* Rensina, naar Leer. — Van Helvoet den 5 Febr., *Lutje* Jacoba Christina, naar Sunderland. — Van Brielle den 4 Febr., *Hazewinkel* Hermanus, naar Bergen. — Van Maassluis den 4 Febr., *Feddes* Gesina, naar Hamburg. — Van Marseille den 1 Febr., *de Groot* Jacoba Johanna, naar Falmouth. — Van Lissabon den 19 Jan., *Glim* Margaretha Hendrika, naar Londen. — Van Rouaan den 1 Febr., *Degenhard* Wicherdina, naar Hull. — Van Honfleur den 1 Febr., *Nieboer* Vrouw Margaretha, naar Cardiff. — Van Ramsgate den 2 Febr., *van der Baan* Johanna, naar Nizza; *Stuit* Margaretha Gesina, n. Triest; *Noorduin* Hendrik Gijsbert, naar Abbeville; *Klein* Anje, naar Elseneur. — Van Queenstown den 1 Febr., *de Jonge* Egbertus, n. Bordeaux. — Van Glasgow den 2 Febr., *Flik* Meike, n. Napels.

Zeilklaar te Gibraltar den 23 Jan., kapit. *Scherpbier* Argo, naar Falmouth. — Te Londen den 3 Febr., *Edema* Margaretha Gesina, naar Hamburg.

Zeilklaar te Londen den 30 Jan., kapit. *Prins* Heiko Prins, n. Hamburg; *Mooi* Trouw, naar Elseneur; den 1 Febr., *Huisman* Anna Sietsia, naar Valencia. — Te Newport den 28 Jan., *Gruppelaar* Hillechiena, naar Dordrecht.

In lading te Londen den 1 Febr., kapit. *Heikens* Juffer Grietje, naar Antwerpen. — Te Liverpool den 30 Jan., *Kars* Roelfina, naar Antwerpen.

ZOUTKAMP, 5 Febr. Vertrokken den 3 Febr., kapit. *Blaauw* de Vrouw Martha, naar Hamburg.

Zeilklaar den 3 Febr., kapit. *de Jonge* Anna Elisabeth, n. Hull.

DELFZIJL, 5 Febr. Binnengekomen den 3 Febr., kapit. *Dirks* Andreas, van Emden naar Amsterdam.

Vertrokken den 2 Febr., kapit. *de Roth* Anna Sophia, n. Emden; den 3den *Ulrichs* Anna en Meta, naar Baltrum; den 4den *Dirks* Sjouke, van Amsterdam naar Bremen; *Gust* Margaretha, naar Norden; *Schoon* Jacobus Cornelius, naar Leer.

TERMUNTERZIJL, 4 Febr. Vertrokken den 3 Febr., kapit. *Brouwer* de Vijf Gebroeders, naar Leer.

AMSTERDAM, 4 Februarij. Kapit. *N. J. Smaal*, gevoerd hebbende het Nederl. kofschip Juno, den 26 December j.l. in de Zwarte zee gezonken, schrijft uit Konstantinopel van den 15den Januarij l.l., dat hij en zijne equipage, na gedurende den geheelen dag in de boot te hebben rondgedreven, in den avond van dien dag, vermoeid van het pompen en roeijen, in de baai van Sisibolie aankwamen, en aldaar het Nederl. kofschip Jantje, kapit. *H. O. van Wijk*, aantroffen, doch welke weigerde hem en zijne equipage op te nemen. Hij ging vervolgens op zijde van het Fransche schip Mathilde, kapit. *Gilbert*, van Marseille, welke mede in de baai ten anker lag, die hen opnam, en van den 26 December tot den 14 Januarij met de meeste menschlievendheid heeft behandeld.

MESSINA, 16 Januarij. Het schip Jonge Walrave, kapit. *K. M. Gnodde*, van Amsterdam alhier aangekomen, lost de lading suiker beschadigd uit.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 3 Februarij. De laatste bevrachting gepasseerden Dingsdag is geweest naar Amsterdam of de Zaan *f* 6,50 per last Boekweit; naar Amersfoort *f* 5,75 per last Haver; naar Alkmaar *f* 6,50 per last Boekweit.

Naar Londen 18 sh. met 10 pCt. per 10 qr. Haver.

Van Anclam op Amsterdam *f* 28 met 10 pCt. per Roggelast.

STETTIN, 31 Jan. Naar Hull 4 sh. 9 d. per qr. tarwe, Berwick 28 sh. 9 d. voor eikenhout.

KONINGSBERGEN, 31 Jan. Een Holl. schip hier in winterkwartier, is bevracht naar Amsterdam tegen *f* 35 per last rogge. Worden schepen gevraagd voor *f* 33 per last rogge naar Amsterdam, *f* 34 voor dito naar de Maas, *f* 36 naar Antwerpen.

222ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vierde Klasse.

3de Lijst. No. 17470 een prijs van *f* 2500; no. 523 en 13712 ieder een prijs van *f* 1000; no. 5855 en 6642 ieder een prijs van *f* 400; no. 2720 en 10542 ieder een prijs van *f* 200; no. 3357, 5787, 7964, 13352, 14371 en 14926 ieder een prijs van *f* 100. — *4de Lijst.* No. 14594 een prijs van *f* 1250; no. 5035 een prijs van *f* 400; no. 9418 een prijs van *f* 200.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 3 Februarij.

TARWE.		Veen	64 ℔ *f* 7,60	»	40 ℔ *f* 4,05
Oude	70 ℔ *f*	»	66 » » 8,00	Zw. Voer	36 » » 3,40
N. Oml.	68 » » 12,25	GERST.		»	38 » » 3,70
»	70 » » 12,75	N. Winter	54 ℔ *f* 7,10	»	40 » » 3,90
»	72 » » 13,30	»	56 » » 7,50	»	42 » » 4,25
» Old.	68 » » 12,00	»	58 » » 7,80	BOONEN	
» »	70 » » 12,50	Zomer	54 » » 6,00	Paardeb.	*f* 7,50 *f* 8,25,40
» »	72 » » 13,00	»	56 » » 6,40	ZADEN, ENZ.	
» »	» »	Knobbe	60 » » 7,40	Old. Koolz.	*f*
ROGGE.		»	62 » » 7,80	Oml. dito	*f*
O. Inl.	64 ℔ *f* 10,05	HAVER.		Oostfr. dito	*f*
» »	66 » » 10,45	Dikke	36 ℔ *f* 3,70	Zomerzaad	*f*
N. »	68 » » 10,85	»	38 » » 3,90	G. Mosterdz. v.	*f*
» »	70 » » 11,25	»	40 » » 4,15	Lijnzaad	*f* a *f*
» »	» »	»	42 » » 4,35	Dederzaad	*f*
BOEKWEIT.		»	44 » » 4,60	Gr. Gortpm.	*f* 12,50 a *f* 13
Gr. Zd.	64 ℔ *f* 7,90	»	46 » » 4,80	Par. 100 N. ℔	*f* 17 tot *f* 19
» »	66 » » 8,30	»	48 » » 5,00	Raapolie p.v.	*f* 39,50
» »	68 » » 8,70	»	50 » » 5,20	Prijs der Boter	
» »	64 » » 7,75	O. Bl. Voer	36 » » 3,50	1ste soort ⅛ ton	*f* 17
Zw. Zand	68 » » 8,15	Bl. Voer	38 » » 3,75	Hooiboter	

Tarwe slap en was niet dan iets lager te plaatsen. — Rogge meer aan, en tot bovenstaande verlaagde prijzen nog maar bij klein gerijf te plaatsen. — Boekweit met weinig handel in een doen. — Gerst als genoteerd sleepend afgaande. — Haver over 't geheel niet driftiger. — Boonen nagenoeg in een doen. — In Zaden gaat voortdurend niets om. — Grove Gort in een doen. — Raapolij traag.

MEPPEL, 2 *Febr.* De marktdag alhier was heden druk bezocht, en terwijl er veel koren, als rogge, boekweit, enz., ter markt was gevoerd, waren de prijzen, vooral van opgenoemde graansoorten, aanmerkelijk dalende; doch de prijzen der vette varkens, zoomede der boter, waren nog vrij dezelfde als vroeger. Wat deze daling heeft veroorzaakt, weet men niet.

LEEUWARDEN, 3 *Febr.* De prijs der Boter was heden: *f* 44,25; de aanvoer bestond uit 505 ¼, 168 ⅛, 52 1/16 tonnen.

AMSTERDAM, 3 *Februarij.* Tarwe is niets in omgegaan. — Heden verkocht van Rogge: 116, 117 ℔ n. Arch. *f* 306, *f* 310 bij partij. — Boekweit slap en lager afgegeven: 121 ℔ Holst. *f* 275.

Koolzaad ½ p. vl. lager: Eider 68 p. vl.; op 9 vat in April en Mei 70 p. vl.; Sept. en Oct. 64½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 109, 110 ℔ Odessa *f* 332½; 112, 113 ℔ dito *f* 340. — Raapolie dadelijk en op levering wel zoo aangenaam: op 6/w. *f* 40; Vlieg. *f* 38,75 a *f* 39; Mei *f* 38,50 a *f* 38,75; Sept. *f* 36,25 a *f* 36,50; Oct. *f* 36,50; Nov. *f* 36,50 a *f* 36,75; Dec. *f* 36,75. — Lijnolie op 6/w. *f* 32; Vlieg. *f* 30,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 39,25; Vlieg. *f* 38.

LONDEN, 3 *Febr.* Van graan en meel is gedurende deze week niet bijzonder veel aangevoerd. Er waren heden weinig koopers ter markt en men wilde Tarwe niet dan tot een paar sh. lageren prijs nemen; daar echter de houders niet hierin wilden treden, bleef de omzet hoogst onbeduidend. Alle overige granen bij weinig omgang onveranderd. Meel 1 a 2 sh. lager. In zeilende ladingen is het een en ander tot 2 a 3 sh. lager verhandeld.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 3 *Februarij.* De aanvoer van schapen en varkens was heden matig en de prijzen genoegzaam als vroeger. De aanvoer van geslagte varkens neemt thans sterk af, echter was de handel nog al vlug.

LEEUWARDEN, 3 *Febr.* De veemarkt was heden van koeijen ruim voorzien, die even als de varkens, hooge prijzen hebben opgebragt. Schapen weinig ter markt en goed prijshoudend. Vette kalveren zijn tot buitengewoon hooge prijzen opgekocht.

LONDEN, 3 *Februarij.* De veemarkt was lusteloos op de koersen van l.l. Maandag.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 4 Februarij.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 59 5/16, 59⅜, 59 7/16; Dito Dito 3 pCt. 71¼, 71⅜, 71⅜; Dito Dito 4 pCt. 88 11/16, 88¾, 88¾; O. I. Leening 4 pCt. 88⅝; — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 47¼. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 18 15/16, 19¼, 19⅛; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 36⅛, 36 5/16, 36 5/16; Coup. Bewijzen 4 5/16, 4⅜; Amort. Schuld 4. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 34⅝, 34⅞, 34⅞.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 102¼; Dito Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 91½; Dito 4½ pCt. 89½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 85; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 84¼. — POLEN, Certific. 4 pCt. 75, 75⅛; Dito Aand. m. Loten v. 500 fl. *f* 149½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 66, 66⅞; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 34⅜, 34⅝; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 34⅜, 34⅝; Dito Nieuwe 5 pCt. en Dito La. B. 5 pCt. 83½, 83½, 83½; Amerik. Bank-Act. 8¾; Mexik. 23 15/16, 24 5/16, 24⅛; Dito Onb. 23 15/16, 24¼, 24 1/16; Peru 4½ pCt. 62¼, 62½, 62¼; Gren. 2½ pCt. 18¼, 18½, 18½; Dito Uitg. 6 15/16, 7 1/16; Ecuador 3½, 3⅝; Venez. 3¾ pCt. 27, 27¼, 27¼; Dito Uitg. 11⅛.

Op de hooger afkomende koersen van Londen van heden, waren zoowel Holl. als de meeste soorten van vreemde effekten, tot verbeterde prijzen te plaatsen. — Van eerstgenoemde was in Integr. en van laatstgenoemde in Oostenr., Spaansche, Portug. en Mexik. de handel vrij levendig.

Gren. Onb. St. 18, ½, ⅜.

Koers van het Geld: Beleening 2½; Prolong. 2½; Disconto 3

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 59 7/16; Spaansc pCt. 19 1/16; Binnenl. 3 pCt. 36 5/16; Metall. 5 pCt. 66⅞.

AMSTERDAM, 5 *Febr.* EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. Integr. 59 7/16. Dito 4 pCts. 88 11/16. Spaansche 1 pCt. 19, 1/16, ⅛, 19. Binnenl. 3 pCts. 36 3/16, 36, 1/16, 36. Bewijzen Coup. 4¼. Amortis. 3 15/16. Port. 3 pCts. 34¾, ⅝, 9/16; ⅝. Belg. bij Rothsch. 2½ pCts. 47⅛, 47. Metall. 5 pCt. 66½, ⅜; 9/16, 1⅛, ¾, ⅝, 9/16, ⅝. Dito Nieuwe 83¼. Dito 2½ pCt. 34½. Peru 62⅛, ¼. Mexik. 24 1/16, ⅛. Dito Onbep. 24 1/16. Grenada Onbep. 18 7/16.

Op de lager afkomende koersen van Weenen van gisteren, waren Oostenr., bij eenige affaire, iets flaauwer, hetgeen veroorzaakte, dat de rijzing ter beurze van gisteren van Parijs en Antwerpen, op de overige genoteerde fondsen zonder invloed is gebleven.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

JAN PONDMAN, Kz.,
met
SARA ANTOINETTA MARIA LACOSTE.

ANNERVEENSCH-KANAAL, 3 Februarij 1854.

*** Bevallen van een' ZOON J. E. BAZUIN, Echtg[e]noot van

R. E. TORRINGA.

ZUURDIJK, 29 Januarij 1854.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen *ZOON* Vrouw C. E. CLEVERINGA, Douairière S. L. LEWE VAN A[]DUARD.

SOLWERD, 29 Januarij 1854.

*** Bevallen van eenen welgeschapen doch dooden ZOO[N] TRIENTJE GROENEVELD, geliefde Echtgenoot van

D. DIDDENS.

BORN (*Oostvriesland*), 31 Januarij 1854.

*** Bevallen van eene DOCHTER T. S. DE VRIES, geliefde Echtgenoot van

J. P. HEKMAN.

SNEEK, 31 Januarij 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een' dooden ZOON, mijne beminde Echtgenoot BEERTA WICHERS.

ZUIDHORN, 1 Februarij 1854.

H. GUICHART ABRESCH.

*** GRONINGEN, 2 Februarij 1854. Heden beviel van eene *DOCHTER* TIETJE ROEGHOLT VAN DEVENTER, geb. KRUIGER.

*** GRONINGEN, 2 Februarij 1854. Heden beviel voorspoedig van een' *ZOON* C. W. PAEHLIG—VAN IDDEKINGE.

*** Bevallen van eene DOCHTER H. R. GEERTSEMA, Echtgenoot van

F. J. ROELFSEMA.

NIEUW-SCHEEMDA, 2 Februarij 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER MARGARETA GESINA ENGELS, geliefde Echtgenoot van

A. E. STREEMAN, H.z.

WINSCHOTEN, 4 Februarij 1854.

*** GOUDA, 29 Januarij 1854. Heden overleed, in den ouderdom van bijna 35 jaren, onze veelbeminde Broeder en Behuwdbroeder, de WelEdel Gestrenge Heer Mr. PIETER CORNELIS PRINCE, in leven *Advokaat ter dezer Stede, Lid der Provinciale Staten van Zuidholland en van het Historisch Genootschap gevestigd te Utrecht.*

J. PRINCE.
G. PRINCE.
C. P. PRINCE—TEKKELENBURGH.

Eenige kennisgeving.

*** Na een langdurig en smartelijk lijden, overleed heden, tot mijne innige droefheid, mijn dierbare Echtgenoot HARM VAN DER BAAN, in leven *Gezagvoerder van het IJzeren Schoonerschip Henriëtte*, in den ouderdom van bijna 33 jaren, na eene echtvereeniging van ruim 2 jaren, mij nalatende één Zoontje.

SAPPEMEER, 30 Januarij 1854.

M. S. MEIJER,
Wedw. H. VAN DER BAAN.

Eenige kennisgeving.

*** Heden, den 2den Februarij, werd uit dit leven, tot hoogeren werkkring opgeroepen de WelEerw. Zeer Gel. Heer J. J. BORGESIUS, *Em. Predikant van Vriescheloo*, in den hoogen ouderdom van bijna 94 jaren. Hij stierf, gelijk hij geleefd had, als een Christen, die hier voorbereid is voor hooger leven en wien het sterven in waarheid gewin is.

*** Heden nacht omstreeks 12 uur overleed onze teeder geliefde Dochter JANTINA ROLINA VOS, in den ouderdom van 13 jaren en 6 maanden. Eene zenuwziekte maakte in 4 weken een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven. Met diepe droefheid geven wij hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

ANNERVEENSCH-KANAAL, 3 Februarij 1854.

J. R. BOERMA, A.z.
K. BOERMA, geb. BRUINS.

*** Heden overleed, zeer onverwacht, ons jongste kind FOLKERT, in den jeugdigen leeftijd van circa ne- maanden.

GRONINGEN, 5 Februarij 1854.

B. L. SCHUITEMA.
L. JANSSEN.

Eenige kennisgeving.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN** [B]**OLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:
[D]E TWEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK

VAN DE

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

nevens de Grondwet (van 1848) en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER, *uitgegeven onder toezigt van*

Mr. A. OUDEMAN.

[I]n dezen nieuwen druk is de *Litteratuur* aangevuld en onderscheidene *Wetten*, *Besluiten* en *Reglementen* van [al]gemeen belang opgenomen, welke in den eersten druk [niet] voorkomen, zoodat deze 1020 bladzijden beslaat. De [prij]s is evenwel niet verhoogd, zijnde **f 4—90** *in Zakfor[ma]at* en **f 6—20** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten [link]en band.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, [is o]p heden uitgegeven en verzonden: het **eerste Nom[m]er** voor 1854 van

MARIA EN MARTHA.

[LE]KTUUR VOOR CHRISTEN VROUWEN EN MOEDERS.

Prijs per jaargang van 12 Nommers **f 3,60.**

[Inho]ud van dit *Nommer:* H. P. BERLAGE, Maria en Elise.

MOEDERS SCHOOT.

Verhalen en Versjes voor Kinderen,

MET FRAAIJE PLATEN.

Prijs per jaarg. van 12 Nommers **f 1,50.**

[In]*houd van dit Nommer:* T. VAN SPALL, Hoe Rudolf met zich zelven stond. — F. M. DIKEMA, Opmer-[king]. — CHRISTINA VAN GOGH, Jongens plezier! Vogels [ve]riet! (*Met een Plaatje*).

[N.] B. De prijs van MARIA EN MARTHA met MOE[DER]S SCHOOT te zamen, is slechts **f 4,80** per jaar.

[In] alle Boekwinkels is het 1ste Nommer voor 1854 ter [inzag]e te bekomen.

*** Door **A. J. VAN DEN SIGTENHORST**, te *Deventer*, is alom verzonden:

[D]E WEG TOT CHRISTUS;

[W]oorden des levens voor Christenen uit [d]en beschaafden stand. Redevoeringen van Prof. Dr. ***K. B. HUNDESHAGEN.*** Uit het Hoogd. door en met een voorwoord van

J. C. ZAALBERG, P.z.,

Theol. Doct. en Pred. te *Deventer*.

1ste Stuk, *f* 1 — 05.

[De] algemeene belangstelling, welke dit Werk in *Duitsch[land]* verwekt, maakte in weinige weken een' tweeden [druk] noodzakelijk.

[***] Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOIT[SEM]A**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gede[bite]d:

[V]oor het Onderwijs of voor Eigen Studie:

Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT et L. G. [PAR]EAU*, **Encyclopaedia Theologi Christiani.** [Editio] tertia, aucta et emendata. Prijs *f* 2,10.

Prof. *L. G. PAREAU* et *P. HOFSTEDE DE [GRO]OT*, **Compendium Dogmatices et Apologe[tices] Christianae.** Editio tertia, aucta et emendata. [Prijs *f*] 2,75.

Prof. *B. H. LULOFS*, **Verhandeling** over den [...]n den **eerst regten aanvang** en **vroegsten** [...] onzer oude, bepaaldelijk gezegde **Nederlandsche [Too]rkunde**, en wel inzonderheid over het ongegronde [...]t gevoelen diergenen, welke op stout beslissenden toon [...]loei voor een deel reeds in de **twaalfde eeuw** Prijs *f* 1,50.

Prof. *B. H. LULOFS*, **DE DECLAMATIE**, [of] Kunst van DECLAMÉREN of RECITÉREN en van de [...]LIJKE VOORDRAGT of UITERLIJKE WELSPREKEND[heid i]n het algemeen. Prijs *f* 3,90. — Nog slechts weinige [exemp]laren zijn van dit gunstig ontvangen werk voorhanden.

Dr. *W. HECKER*, **P. C. HOOFT'S Neder[land]sche Historiën,** met Aanteekeningen, 5 Dln. op [...] velin papier *f* 12,50, op best velin papier *f* 15,00.

Verordeningen omtrent het Middelbaar [en La]ger Onderwijs, uitgevaardigd voor de Provincie [Gronin]*gen*. Uitgegeven door de *Commissie van Onderwijs [in d]e Provincie Groningen.* 3 Dln. Prijs *f* 4,00.

Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Wenken [voor d]e eigene Studie,** voor jeugdige Onderwijzers [bij] Lagere Scholen. Prijs *f* 0,50.

Dr. *A. SMITH*, **Geschiedenis van de Pro[vincie] Groningen,** van het begin onzer tijdrekening [tot] aan den jare 1848; handelende over de aloude en [tegenw]oordige Gesteldheid, Oorlogen, Watervloeden en andere [merkw]aardige gebeurtenissen in deze Provincie. Met eene [kaart], op welke de plaatsen zijn aangewezen, sedert den [12]77 door den *Dollard* verzwolgen. Prijs *f* 5,00.

COMMISSARISSEN uit GEDEPUTEERDE [STATE]N van *Friesland*, tot de **SLATTING** van de [DO]***KUMER EE***, brengen bij deze ter kennis [van e]iegelijk, wien zulks moge aangaan, dat de **UIT[DIEP]ING der DAMMEN** van het **3de Perceel** [der Sl]**atting**, van het einde van het **2de Perceel** [tot] **Ellen** voorbij het **Tolhuis no. 4,** zooverre [gev]orderd, dat bij **OPEN WATER** de [SCH]**EPVAART** daardoor onverhinderd kan geschie[den, al]smede dat de **GEHEELE VAART langs** [DO]***CKUMER EE*** alsdan weder is geopend.

[LEEU]WARDEN, 30 Januarij 1854.

Commissarissen voornoemd:
M. KINGMA, Hz.
C. J. VAN DER VEEN.

[B]ekendmaking.

[BURG]EMEESTER EN WETHOUDERS van *Winscho[ten] bren*gen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, [dat b]ij de heden in het openbaar gehoudene **UITLOTING** [de]**r Aandeelen** in de GELDLEENING ten laste [der Ge]meenten ***Winschoten*** en ***Beerta***, groot [f ...]**000,** ter aflossing met den eersten MEI 1854 zijn [uitgekom]en de aandeelen:

[N]o. 8, No. 96 en No. 97.

[WINSC]HOTEN, 31 Januarij 1854.

R. DE SITTER, *Weth., fd. Burg.*

Verloren:

[Een] **GOUDEN DAMES HORLOGIE** met [...]. De Vinder wordt verzocht het terug te bezorgen [aan het] BUREAU dezer COURANT, waarvoor hij eene **belooning** zal ontvangen.

*** De SCHULDEISCHERS van de onder beneficie van Inventaris aanvaarde Nalatenschap van **JAN HEINES VENEKAMP,** in leven Schoolonderwijzer te *Ten Post*, worden verzocht in deze maand FEBRUARIJ **opgave** van hunne **vordering** te doen, ten Kantore van Notaris M. P. WENNIGER, te *Loppersum.*

BERIGT AAN HET

Reizend Publiek.

De **WINTER-DILIGENCEDIENST** tusschen ***GRONINGEN*** en ***DELFZIJL*** zal op DONDERDAG den 9den Februarij e.k., als wanneer de DILIGENCE *voor het laatst* van ***DELFZIJL*** zal afrijden, voor dit Saizoen worden **GESCHORST.**

A. DOOIJES,
Ondernemer.

NB. De **ZOMER-DILIGENCEDIENST,** in verband met de **Emder-Leerder-Stoombooten,** staat *binnen weinige dagen* weder **GEOPEND** te worden.

Rotterdam en Antwerpen.

Stoomjagten AMICITIA zullen gedurende de maand FEBRUARIJ van ***ROTTERDAM*** en ***ANTWERPEN*** afvaren DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS.

Adres bij
JOH. OOMS, E.z., en Co.,
te *Rotterdam.*

STOOMBOOTVAART

TUSSCHEN

Kampen en Hull.

DE RADERSTOOMBOOT

Graaf van Rechteren,

Kapit. G. E. SWART,

goed ingerigt voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE, zal bij open water vertrekken:

Van ***KAMPEN*** naar ***HULL*** den 8sten Februarij,
„ ***HULL*** naar ***KAMPEN*** den 15den „

EN VERVOLGENS:

Iederen *Zaturdagavond* van ***KAMPEN*** naar ***HULL.***
„ *Woensdagavond* van ***HULL*** naar ***KAMPEN.***

Nadere Informatiën te bekomen bij de Heeren C. B. KRUHSE & TIMM, Agenten te *Hull*, en bij de ondergeteekende

Gebrs. VAN HASSELT.

KAMPEN, 1 Februarij 1854.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op **HEDEN**, DINGSDAG den 7den Februarij 1854, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, des avonds te 7 uur, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene BEHUIZING, letter IJ, no. 60 en 61*a*, met een' grooten TUIN, staande en gelegen onder *Groningen*, buiten de Oosterpoort, in de Houtzagerssteeg, door OTTENHOFF en Vrouw in huur bewoond.

II. Eene WOONKAMER, staande aan de Zuiderkuipen te *Groningen*, letter S, nommer 348*a*, door de Weduwe CIO in huur bewoond.

III. Eene WOONKAMER, staande naast de voorgaande, letter S, nommer 348, door VAN DER BURGH in huur bewoond.

IV. Eene VROUWEN ZITPLAATS in Der-Akerk te *Groningen*, voor het Orgel, zijnde no. 521.

Te aanvaarden op den 1sten Mei 1854, den Tuin van perceel 2 op Gregorie bevorens. Te bezien op heden van 2 — 5 uur.

De BEHUIZING in de Zwanenstraat, C 146, en de EIGENDOM te *Grijpskerk*, waarvan de verkoop mede op heden was aangekondigd, zijn **uit de hand verkocht.**

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z

*** Ten overstaan van Mr **J. H. GEERTSEMA,** Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG den 13den Februarij 1854, ten Huize van den Kastelein MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, des avonds te 7 uur, **voor den tijd van een jaar,** publiek, in perceelen worden verhuurd:

Een WINKELHUIS, met de daarin aanwezige KOOPMANSGEREEDSCHAPPEN, lett. W no. 6; — eene WONING met KOESTAL en 14 Akkers TUINGROND.

Alles staande en gelegen buiten de Boteringepoort te *Groningen*, in eigendom toebehoorende aan E. EDENS.

J. H. GEERTSEMA, Cz.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 8sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in het Huis *de Beurs*, te *Groningen*, publiek worden verkocht, als perceel:

I. Eene ruime, wéldoortimmerde BEHUIZING met OPENE PLAATS en groot BLEEKVELD er achter, get. F 245, hebbende BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, staande en gelegen op eigen grond, Oostzijde in de Folkingestraat te *Groningen*, toebehoorende aan H. H. BOER.

II. Eene ruime WONING met BLEEKVELD er achter, get. E 161, staande en gelegen op eigen grond, Oostzijde in de Spinhuisstraat te *Groningen*.

III. Eene ruime, weldoortimmerde BEHUIZING met OPEN PLAATS en TUINTJE er achter, get. V 194 v, staande en gelegen Westzijde in de Pelsterstraat te *Groningen*, wordende door den Heer ROLFES in huur bewoond.

Hierover kan ¾ van den Koopprijs, naar 4½ pCt. onder regt van 1ste Hypotheek, blijven uitstaan.

IV. Eene WOONKAMER, get. T. 75, staande Noordzijde in de Drift tusschen de Lage Der-A en de Sledemenderstraat te *Groningen*, toebehoorende aan de Erven van wijlen HILLEBRAND DERKS.

Om te aanvaarden de perceelen I, III en IV den 1sten Mei 1854. en perceel II dadelijk na den Toeslag. Te bezien de perceelen I, II en IV daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2 — 4 uur, en perceel III op die dagen, des voormiddags van 10—12 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van den Notaris te bekomen.

GROOTE VERHURING

VAN EENE BOERENPLAATS.

Op DONDERDAG den 9den Februarij 1854, des avonds te 5 uur, zullen, ten Huize van R. G. HUIZINGA, te *Dorkwert*, publiek worden verhuurd voor den tijd van één jaar:

De **BEHUIZING** en SCHUUR, mitsgaders de LANDERIJEN, staande en gelegen te *Wierum*, toebehoord hebbende aan de Erven J. H. BRAKER; in onderscheidene Perceelen; de Landen zoo om te bouwen, hooijen als weiden.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG den 17den Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. E. TIDDENS, in het Huis *de Beurs*, aldaar, publiek worden verkocht:

Eene zeer ruime **BEHUIZING** met grooten TUIN, zijnde de welbeklante Herberg ***DE HOLLANDSCHE KOLFBAAN*** genoemd, get. G 149, staande Oostzijde op Monnikenholm te *Groningen*, wordende door de Wed. L. B. MENSINGA in eigendom bewoond.

Om te aanvaarden den 1sten Mei 1854; te bezien den dag vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2 — 5 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 17den Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in het Huis *de Beurs*, te *Groningen*, met andere GOEDEREN publiek worden verkocht:

Vier nieuw gebouwde **WOONKAMERS,** staande Noordzijde in de Groote Kruisstraat te *Groningen*, wordende door den Timmerman TRAP en anderen bewoond, en wel ieder afzonderlijk.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 20sten Februarij 1854, des morgens precies te 10 uur, op de plaats zelve, ten verzoeke van B. P. MULDER, publiek worden verkocht: Pl. m. **450 BOOMEN,** waaronder 180 zware LINDEBOOMEN, 80 extra beste en lange IJPEREN, 120 lange EIKEN, 25 zware DENNEN, 30 buitengewoon zware POPULIEREN en 15 KASTANJEBOOMEN, alle op stam staande op het Buitengoed *ZANDVOORT*, aan het Winschoterdiep buiten het Kleinepoortje, onder *Helpen.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 23sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein E. H. AALFS, voor de Ebbingepoort te *Groningen*, voor den tijd van *een Saizoen* publiek worden verhuurd:

Ongeveer 20 Bunders best **GROENLAND, *BORGHAM*** genoemd, gelegen bij *Noorderhoogebrug*, toebehoorende aan Mejuffer A. A. WICHERS; en ongeveer 7½ Bunders best **GROENLAND,** gelegen aan den *Wolddijk*, toebehoorende aan den Heer SCHEURLEER, en ongeveer 5 B. best **OUD GROENLAND,** gelegen aan den Korreweg te *Groningen*, toebehoorende aan den Heer G. VAN CALCAR Jr., alles in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, als Topgras en Naweide te zamen en ieder afzonderlijk.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 3den Maart 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. T. DE BOER, te *Oosterhoogebrug*, voor den tijd van *één Saizoen* publiek worden verhuurd: Ongeveer 32 Bunders uitmuntend **LAND,** gelegen te *Noorddijk*, toebehoorende aan de Erven T. H. DE BOER, en zulks in perceelen, om te Hooijen, te Weiden en te Bouwen.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 4den Maart 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, publiek, voor *één Saizoen* worden verhuurd: Ongeveer 50 Bunders uitmuntend **LAND,** gelegen in den *Paddepoel*, toebehoorende aan Mejufvrouw de Wedw. F. GERMS, en zulks in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als Topgras en Naweide ieder afzonderlijk.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 6den Maart 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, voor *één Saizoen*, publiek worden verhuurd: Ongeveer 25 Bunders **GROENLAND,** gelegen in den *Paddepoel*, en ongeveer 6½ Bunders best **GROENLAND,** gelegen te *Zuidwolde*; alles in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als Topgras en Naweide ieder afzonderlijk.

Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS,** zal, op MAANDAG den 13den Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wedw. BONTEKOE, worden verkocht: Eene wel betimmerde

HEEREN BEHUIZING,

U. no. 97, in de Heerestraat, Westzijde, te *Groningen*, met STAL, OPENE PLAATS en UITGANG in de Pelsterstraat, in eigendom bewoond door den Heer G. A. SELVA.

Te bezien des Zaturdags vóór en den dag van Verkoop, van 11 tot 2 uur, op Kaartjes, ten Kantore van den Notaris te bekomen. — Te aanvaarden den 1sten Mei 1854.

Mr. J. J. CREMERS.

Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 14den Februarij 1854, te 6 uur, ten Huize van den Kastelein DIJKSTRA, te *Hoogkerk*, publiek, voor één jaar, verhuren: pl. m. 5½ Bunders kostelijk **GROENLAND,** gelegen aan den Leegkerksterweg en den Trekweg te *Hoogkerk*. — Toebehoorende aan den Heer G. W. SIKKENS.

*** Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 7den Maart 1854, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein H. T. DE BOER, te *Oosterhoogebrug*, onder *Noorddijk*, publiek verhuren, om te Hooijen of te Weiden en te Bouwen:

Pl. m. 38 Bunders best **GROENLAND,** gelegen aan den Trekweg bij *Oosterhoogebrug*, onder *Noorddijk*, en te *Euvelgunne*, onder *Middelbert*; toebehoorende aan de Kinderen van wijlen GARBRAND J. VAN DIJKEN en GEESKE K. EVENHUIS, in leven Echtelieden aldaar.

PUBLIEKE VEILING

van LIJNZAAD,

min of meer door ZEEWATER beschadigd, aangebragt van *St. Petersburg* per het Schip *de Vlijt*, Kapit. B. H. ANGELSMAN, op **DINGSDAG** den 14den Februarij, des namiddags te één uur, ten Huize van de Erven TIDDENS, in de *Korenbeurs.*

MORGEN NAMIDDAG,

van 2—5 uur, te bezien de **GOEDEREN,** welke op DONDERDAG den 9den dezer, 's morgens te 10 uur en vervolgens, in het VERKOOPHUIS in de Oosterstraat alhier publiek zullen worden verkocht.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Donderdag den **16den Februarij** 1854, des namiddags precies te twee uur, zullen, ten verzoeke van de Erven van wijlen B. OTTENHOFF, voor de Behuizing van M. EEKMA, voor de Ebbingepoort, publiek worden verkocht: deszelfs nagelaten **INBOEDEL**, bestaande in: twee EIKENHOUTEN KABINETTEN, twee DITO SECRETAIRES, STAAND UURWERK, LEDEKANT met BEHANG, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, KOPER, TIN, **BEDDEGOEDEREN** en **MANS LIJFSTOEBEHOOREN**; — voorts een komplete WINKEL en TOONBANK en DITO GEREEDSCHAPPEN; — te bezien daags bevorens van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

WORDT BIJ PROVISIE UITGESTELD:

De PUBLIEKE VERKOOPING, ten overstaan van Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, aangekondigd tegen **Woensdag den 8sten Februarij 1854**, ten Huize van den Kastelein F. K. RIENKS, te *Loppersum*, van de kapitale **BOERENPLAATS** op *Colhol*, onder *'t Zandt*, toebehoorende aan ARNOLDUS SJABBES BRONTS en Vrouw; zullende alsoo de voortgang derzelve later worden aangekondigd.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van den Landbouwer JELTE P. ABBRING, te *Zuurdijk*, en CONSS., op ZATURDAG den 11den Februarij 1854, des avonds te 5 uur, ten Huize van O. P. VAN DUINEN, te *Zuurdijk*, publiek te Koop presenteren:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met de VASTE, ONOPZEGBARE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 15 Bunders en 45 Roeden uitmuntend best GROEN- en BOUWLAND, doende jaarlijks tot huur *f* 90—00, staande en gelegen te *Zuurdijk*. II. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 5 Bunders, 87 Roed. en 70 Ell. best LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 43—00, met eene daarop staande ARBEIDERSWONING, gelegen te *Zuurdijk*. III. ADIDEM van 5 Bunders, 6 Roed. en 70 Ell. best LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 28—50, gelegen onder *Leens*; en IV. ADIDEM van 4 Bunders, 8 Roed. en 70 Ell. best LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 27—00, met het **Regt om er op te mogen Huizen**, mede onder *Leens* gelegen.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van de Wedw. DUTMER MENKES KNOL, te *Wehe*, en CONSS., op VRIJDAG den 17den Februarij 1854, des namiddags te 4 uur, ten Huize van de Wedw. MARRENGA, te *Wehe*, publiek te koop presenteren:

I. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 Bund., 83 Roed. en 70 Ell. best LAND, gelegen te *Wehe*, doende jaarlijks tot huur *f* 42—00. II. De BEKLEMMING van 1 Bund., 58 Roed. best LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 12—00, mede aldaar. III. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 Bund., 21 Roed., 50 Ell. best LAND, *DE HOOGE HOORN* genaamd, doende jaarlijks tot huur *f* 22—00, gelegen aan den Gripdweg tusschen *Wehe* en *den Hoorn*, met het **Regt om er op te mogen Huizen**. IV. ADIDEM van 87 Roed. best LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 5—00, gelegen onder *Wehe*, aan den Kleiweg naar *Zuurdijk*. V. ADIDEM van 3 Bund., 17 Roed. en 90 Ell. best LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 18—00, gelegen onder *Warfhuizen*. VI. Den EIGENDOM van het LAND sub III vermeld, huur doende *f* 22—00. VII. Den EIGENDOM van het LAND sub IV vermeld, huur doende *f* 5—00. VIII. Den EIGENDOM van het LAND sub V vermeld, huur doende *f* 18—00. IX. Den EIGENDOM van 1 Bund., 12 Roed. en 20 Ell. LAND, te *Wehe*, bij de Wedw. DUTMER M. KNOL onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 6—00 huur jaarlijks. X. ADIDEM van 1 Bund., 5 Roed., 50 Ell. LAND, te *Wehe*, bij dezelfde onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 6—00 huur jaarlijks. XI. ADIDEM van 73 Roed. en 10 Ell. LAND, te *Wehe*, bij dezelfde onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 5—00 huur jaarlijks. XII. ADIDEM van 1 Bund., 4 Roed., 80 Ell. LAND, te *Wehe*, bij JAN LAMMERTS RONDA onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 8—00 huur jaarlijks. XII. ADIDEM van een *Behuisd Erf*, te *Wehe*, bij de Wedw. JAN P. HEINS onder beklemming in gebruik voor *f* 3—00 huur jaarlijks; en XIV. Eene BEHUIZING, met de BEKLEMMING van derzelver ERF en LAND, groot 66 Roed., 20 Ell., doende jaarlijks tot huur *f* 30—00, gelegen bij *de Molenrij*, te *Kloosterburen*, en behoorende tot de nalatenschappen van JAN EGELA DE VRIES en Vrouw.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op DONDERDAG den 9den Februarij 1854, des avonds te 5 uur, ten Huize van J. MUNNEKE, Kastelein te *Westerbroek*, en ten verzoeke van BOELE HEERKES VENEMA en CONSORTEN, publiek te veilen en te verkoopen:

1 B., 79 R., 70 Ell. **EIGEN LAND**, gelegen te *Westerbroek*.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op MAANDAG den 13den Februarij 1854, des namiddags te 2 uur, ten Huize van J. REINDERS, te *Foxhol*, publiek te veilen en te verkoopen:

Een bijna geheel afgebrand **HUISJE**, met diens HEEM en TUIN, staande en gelegen te *Foxhol*, groot 16 R., 60 E., toebehoorende aan de Erven H. L. KUIPERS.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. S. G. KONING**, Notaris te *Wedde*, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. H. J. ENGELKENS, Rijks-Betaalmeester enz. te *Groningen*, op VRIJDAG den 10den Februarij 1854, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein J. M. BULTENA, op *de Bult*, nabij de *Oude Schans*, openlijk veilen, om te verhuren, de navolgende **GOEDEREN**, als:

I. *In twee perceelen*: vier Stukken GROENLAND, in de zoogenaamde *Smalle Heert* van DINKLA, sectie A, nos. 477, 478, 481 en 482, te zamen groot 4.39.70 Ellen.

II. *In elf perceelen*: acht Stukken GROENLAND, benevens twee TUINEN en den DIJK, in den zoogenaamden *Tripsheerd*, op den *Uiterdijk*, sectie A, nos. 483 tot en met 496, groot te zamen 15.21.80 Ellen.

III. *In vijf perceelen*: vijf Stukken GROEN- en BOUWLAND, benevens DIJK en WATERKOLK, sectie B, nos. 88 tot en met 93 en 339, te zamen groot 5.87.40 Ellen.

IV. *In een perceel*: vijf Stukken LAND, in sectie B, nos. 309, 310, sectie C, 408, 409 en 410, groot te zamen 8.53 30 Ellen, thans in gebruik bij de Weduwe WIRTJES; en

V. *In één perceel*: eene BEHUIZING, met opstrekkende Plaats LAND, te *Koudehoek*, in sectie B, nos. 215 en 216, 221 tot en met 227, 333 tot 336, in sectie C, nos. 158 tot en met 162, 278, 353, 354 en 355, en tien Stukken GROEN- en BOUWLAND, in het Binnenland van den *Tripsheerd*, aan de *Fokkelaan*, in sectie B, nos. 108 en 341, en sectie C, nos. 426 tot en met 433, groot te zamen 37.86.20 Ellen, thans in losse huur bij S. GEERTSEMA.

*** Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Advokaat en Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op MAANDAG den 13den Februarij 1854, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein E. K. LIESTING, te *Westerwijtwert*, ten verzoeke van de Erven van wijlen C. R. SMEDES en Vrouw, publiek te verkoopen: Eene welbetimmerde

BOEREN BEHUIZING, no. 47, en verder GETIMMERTE, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 12 B., 44 R., 90 E. extra best LAND (waaronder 9 B. oud kostelijk GROENLAND), doende jaarlijks op Midw. in gehere tot vaste huur *f* 46—00, staande en gelegen te *Westerwijtwert*.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *Adv.* en *Nots.*

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op MAANDAG den 13den Februarij 1854, des avonds te 6 uur, ten Huize van E. J. ENSING, Kastelein in het Verlaatshuis te *Kiel*, publiek te koop presenteren: 2 Kampen vrij en eigen LAND, groot 2 B., 29 R., 40 E., gelegen in de *Kiel-Windeweer*, Westkant, onder *Hoogezand*, in eigendom toebehoorende aan de Erven MARIEKE R. OLDENZIEL, in leven Ehevrouw van H. K. HIDDING, te *Hoogezand*.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op MAANDAG den 13den Februarij 1854, des middags te 4 uur, ten Huize van de Wedw. JACOB H. METER, te *Uskwert*, ten verzoeke van de VOOGDEN over de minderjarige KINDEREN van wijlen DERK H. MEINARDI en MARTJE KRIJNS RITZEMA BOLHUIS, in leven Ebel, bij Strijkgeld verkoopen:

I. Eene geheel nieuw getimmerde **BEHUIZING**, no. 173, met WINKEL, WOONKAMER, ACHTERHUIS en SCHUURTJE en de BEKLEMMING van den GROND, doende 's jaars op den 1sten Mei 87[5] cent tot huur, zijnde eene allergunstigst ter nering staande *KRAMERIJ*, gelegen midden in het Dorp *Uskwert*; om dadelijk te aanvaarden. II. 1/3 AANDEEL in een KORENSCHIP of KORENFARRIE, varende van *Uskwert* op *Groningen* en *vice versa*, met plus min. 200 KORENZAKKEN, 1/3 in een PAARD en verder TOEBEHOOREN.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

VERHURING VOOR EEN SAIZOEN,

bij perceelen,

op DONDERDAG den 16den Februarij 1854, des namiddags te 4 uur, ten Huize van T. TIMMER, te *'Ten Post*, van 19 Bunders kostelijk **GROENLAND**, gelegen te *Lellens*, behoorende aan Mejufvr. E. H. WIJCHGEL van *LELLENS*, waaronder plus min. 8 B. om te Hooijen.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op MAANDAG den 20sten Februarij 1854, des middags te 12 uur, in het TOLHUIS te *Zuidwolde*, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

I. Ten verzoeke van PIETERKE PIETERS HUISINGA, thans gehuwd aan ALBERT W. HUINDER, Kuiper te *Zuidwolde*, en de Kinderen uit haar vroeger huwelijk met wijlen SYBOLT JANS WOLDRING geboren:

a. Eene ruime **BEHUIZING**, no. 17, met twee VOORKAMERS, ACHTERHUIS, WINKEL, en de VASTE BEKLEMMING van het HEEM, TUIN en eenig LAND, te zamen groot 51 R., 70 E., doende des jaars op Midw. tot vaste huur *f* 3—50, staande en gelegen in het Dorp *Zuidwolde*, aan den Provincialen Trekweg, zoo geschikt voor een' Rentenier, als tot uitoefening van eenig Bedrijf.

b. Den EIGENDOM van perceel *a.*

II. Ten verzoeke van LUITJE KLASEN WIERINGA, Landbouwer te *Zuidwolde*, en de VOOGDEN over de minderjarige Kinderen van wijlen BEREND JANS HUISINGA en GRIETJE ROELFS BRINK, in leven Eh aldaar:

a. Eene kapitale **BOEREN BEHUIZING, SCHUUR en HUT**, no. 21, met de VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 11 B., 49 R., 90 E. uitmuntend GROEN- en BOUWLAND, doende des jaars op Midw. tot vaste huur *f* 50—50.

Met het Regt om daarop te Huizen of te Timmeren.

b. De VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 48 R., 90 E. LAND, doende des jaars op Midw. *f* 15—00 tot vaste huur.

c. ADIDEM van 3 B., 37 R., 70 E. OUD GROENLAND, doende des jaars op Midw. *f* 20—00 tot vaste huur.

d. ADIDEM van 4 B., 71 R., 20 E. DITO, doende des jaars op Midw. *f* 27—50 tot vaste huur.

e. ADIDEM van 3 B., 35 R., 70 E. LAND, doende des jaars op Midw. *f* 20—00 tot vaste huur blijven.

De HELFT der KOOPPENNINGEN kan naar billijken Interest over het verkochte beleend blijven.

Alles staande en gelegen nabij het dorp *Zuidwolde*, de 4 laatste perceelen aan den Grindweg.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

DE GEWONE JAARLIJKSCHE

DENNENVERKOOPING

van de Erven Wedw. J. W. KIJMMELL, te *Roden*, zal aldaar worden gehouden op WOENSDAG den 15den Februarij 1854.

Uit de Hand te Koop:

Eene net getimmerde **BURGER BEHUIZING**, Westzijde aan de Lage Der-A. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

TE KOOP OF TE HUUR:

Eene nieuwe **BEHUIZING** met een' **TUIN** en **BLEEKVELD**, in de Nieuwe Boteringestraat, lett. N no. 124. Te bevragen bij J. WOLBEEK, buiten de Boteringepoort.

TE KOOP of TE HUUR:

Eene ruime en wélingerigte **BEHUIZING** en twee **PAKHUIZEN**, staande op den Nieuwen Weg, nabij de Steentilpoort. Te bevragen bij H. KRANENBURG, in de Steentilstraat.

TE HUUR, TEGEN DEN 1STEN MEI,

voor één of meer jaren:

Eene nette **HEEREN BEHUIZING**, voorzien van 2 KAMERS, KEUKEN, KELDER, PUT, REGENBAK en verdere GERIJFELIJKHEDEN, met een' grooten **TUIN**, staande op het aangenaamste gedeelte te *Slochteren*. — Te bevragen bij den Eigenaar, H. J. BOELMANS.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUU

tegen den 1sten Mei e.k., **HEEREN BEHUIZIN** een TUINTJE, in de Pelster thans bewoond door den He H. SCHUITEMA. Te bevragen bij J. LOOR, Mr. gieter, in den Karolieweg.

Kennisgeving

dat de **PLAATS** **GROOTE LEGER**, *den Ham*, van wijlen den T. TIJMENS, eerlang **TE H** zal worden aangeboden, en BEHUIZING met ongeveer 8 zen LAND voor 6 jaren, en de overige LANDERIJ perceelen voor één jaar.

GRONINGEN, 30 Januarij 1854.

J. HOMAN.

Eene Behuizing te Huur

op de Nieuwstad, Noordzijde, waarin elf eene **Kruideniersaffaire** is uitge thans bewoond wordende door J. H. VAN SELT. Te bevragen bij T. REIJENGA, Brugstraat.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei: Eene **BOVENW NING** met VRIJEN OPGANG, voo **klein Huisgezin**, boven

L. W. STRATINGH,
bij den Ebbingeboog.

TE HUUR, tegen Me

Eene **BEHUIZING** met 2 KA OPENE PLAATS, PUT en REGENW gem. I 123, in de Visscherstraat. Te gen schuins daar tegenover, bij den E H. B. BOSSIEN.

*** **Wordt gevraagd voor een' matigen**

EENE BOVEN- OF BENEDENWONIN

of wel een **HUIS** met DRIE à VIER KAMERS, enz, in het midden der Adres bij den Boekhandelaar H. R. R SEMA.

TE KOOP WORDT GEVRA

een **TUIN** met KOEPEL of ZO HUIS. Adres bij L. B. ENTING, op d van Monnikenholm en het Zuiderdiep.

UIT DE HAND TE KOO

Een **KOFSCHIP**, groot 65 Rogg twee jaren oud. Te bevragen bij MEURSING, te *Hoogezand*.

UIT DE HAND TE KOO

Eene **beste zware WOLVERWERSPE TOEBEHOOREN.** Te bevragen bij H. J. WER, te *Gorredijk*, Provincie *Friesland*.

CARDIFF. ENGELAN

SULLY & STOWE zijn de eenig pers van de ***BLAENGWAWR THYR STEAM COAL***, zijnde de be alle Soort van **Steam-Koel**, zijnde ***SCHEEPSMAKELAARS*** en ***ALGE NE COMMISSIE-AGENTEN.*** — naar alle Havens, spoedige belading, strikte inac van Reeders- en Kapiteinsbelangen. De *Groning rant*, *Hamburger Börsenhalle* en andere Dagblade ten hunne Kantoren ter lezing voor de Kapiteins.

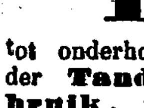
HET BEROEMDE TANDELIXI

tegen RHEUMATIEKE TANDP ter bevestiging van **scorbutieke losse T** en van het **Tandvleesch**, tegen den zooge **Worm** aan de **Tanden**; en

Tandpoeder

tot onderhouding van het **glazuur** en tot **rei** der **Tanden**, benevens een **berigt** wegens **bruik**, van den Tandmeester ***LEHMA SEPH LON***, te *Cleff*,

in depot gesteld bij *C. RIK*

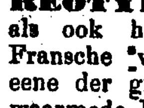

De ondergeteekende rekom zich aan zijne Stad- en La ten in het vervaardigen van **PI GRAPHI SCHE** en **DA REOTYPE PORTRETTEN**, in **alle kl** als ook het **vernieuwen** derzelve, naar de Fransche verbeteringen. Hij heeft zich na zijne eene der grootste **Machines** uit ***Parijs*** aa waarmede PORTRETTEN van bijna ½ **El** kunnen worden in 10 Seconden. Een Portret op Zilve *f* 3,50 en *f* 4,50, op Papier *f* 6, *f* 8 en *f* 10, voor de duurzaamheid instaan.

Ten dien einde zal het Attelier geopend worde 1sten Maart aanstaande, van des morgens 9 tot 5 uur, aan het Schuitendiep, nevens het Koordfa

Als ook eene komplete **DAGUERRE TOESTEL** te **KOOP**.

H. JANS

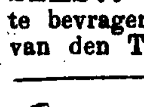

B. S. Rosenba

aan het Zuiderdiep, lett. F no. 287, bekend **BEHANGER- en KAMERBEHANGER**, bende op de Annonce door H. VAN LINGEN zich op nieuw in de gunst en rekommandat geëerde Publiek; ervaren zijnde in het VAK prompte behandeling belovende, zal hij tracht waardig te zijn.

NB. Het **LEVEREN** van opgevende **CO SIES!!** blijft hij continueren, en met Mei te bevragen in de O. Kijk-in-'t Jatstraat, het tw van den Timmerman RIGA.

Wordt gevraagd:

5 a 6000 GULDE

op EERSTE HYPOTHEEK. Brieve lett. A. Z.

Bij den ondergeteekende w **vraagd:** Een **BEDIEN LEERLING**, om dadelijk i te treden.

H. GROENEVE
IJzerkooper.

GEVRAAGD: een **K NIERSLEERLING.** met franko brieven, onder le den Commissionair G. B. HE

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS H

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 7den Februarij
1854, *no.* 11.

(*Vervolg der Nieuwstidingen.*)

LEIDEN, 2 Februarij.

Op aanstaanden Woensdag den 8sten Februarij, den dies natalis des hoogeschool, zal de aftredende rector magnificus *Th. W. J. Juynboll*, zijne betrekking nederleggen met het houden eener plegtige redevoering in het groot auditorium en het rectoraat overdragen aan den hoogleeraar *F. W. Krieger.*

EINDHOVEN, 3 Februarij.

Het dorpje Meerveldhoven, niet ver van hier gelegen, is gisteren het tooneel geweest van eene dier heldendaden, als voor eenige maanden te Helmond bij herhaling is vertoond en waarvoor den wat al te heete chefs thans te 's Bosch gelegenheid gegeven wordt tot bekoeling te komen. Er was dan gisteren te Meerveldhoven door een wever eene verwonding gepleegd. Een paar ter plaatse aanwezige manschappen der mareéchaussée namen den dader in hechtenis, doch is hun die door eenen vrij beduidenden oploop met geweld ontnomen, zoodat de poleie-mannen tot dank voor hunne handhaving van de veiligheid van personen zelfs slagen moeten hebben bekomen.

VENLO, 1 Februarij.

In den loop der vorige week is door den heer officier van justitie, vergezeld van andere beambten en marechaussées, te Roermond en binnen deze stad bij verscheidene boekdrukkers en lithographen huiszoeking gedaan. Men verdiept zich in allerlei gissingen omtrent de oorzaak, die daartoe aanleiding heeft kunnen geven. Niemand onderstelt dat politieke beweegredenen zulks hebben veroorzaakt.

UTRECHT, 3 Februarij.

Wij vernemen dat, hoewel slechts voor nagenoeg de helft ingeschreven is van het kapitaal, noodig tot het bouwen van een wasch- en badhuis, eenigzins in verhouding tot de vermoedelijke behoefte van de mindere klasse dezer stad, het bestuur van die inrigting besloten heeft een dergelijk gebouw op kleinere schaal te doen maken en aan de regering der stad verzocht heeft, een terrein af te staan om het daarop te plaatsen.

(De raad dezer stad heeft dan ook besloten, dat een gedeelte van het terrein bij de Catharijne barrière door burg. en weth. kan worden afgestaan aan de commissie voor de *wasch- en badinrigting*, om zulk eene inrigting daar te stellen.)

ZALT-BOMMEL, 1 Februarij.

Wij vernemen dat er p. m. reeds 15- à 1600 schapen in den Bommelerwaard aan de zoogenaamde *leverbot* gestorven zijn. Ook 12 koeijen zijn aan die ziekte gestorven. De oorzaak wordt grootendeels daaraan toegeschreven, dat de schapen in vochtig land geloopen hebben en gevoederd zijn met slecht hooi.

ZWOLLE, 2 Februarij.

De opbrengst der sluis- en afvaartsgelden der Dedemsvaart beloopt over 1853 ongeveer *f* 58,000. De vaart door nieuw gebouwde sluis te Ane, die de verbinding der Dedemsvaart met de Vecht daarstelt, wordt dezer dagen geopend.

LEEUWARDEN, 2 Februarij.

Op nieuw zijn 107 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 9494 runderen.

— Sedert onze laatste opgaaf hebben zich op nieuw slechts zeer enkele gevallen van cholera binnen deze stad opgedaan. Van den 11den Januarij j.l, toen nog 1 lijder in behandeling bleef, tot den 18den kwamen er, blijkens opgaaf bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt, 3 lijders bij. Van den 18den tot den 25sten werd slechts 1 persoon aangetast en evenzoo 1 persoon van den 25sten Januarij tot den 1sten Februarij. Van de in behandeling gekomen lijders werden 4 als hersteld aangegeven, zoodat thans nog 2 in behandeling blijven. Over het geheel schijnen dus de gevallen minder hevig te zijn en hebben zij eenen meer gunstigen afloop.

Opmerkelijk blijft het intusschen, dat, terwijl met den winter, elders in ons vaderland de ziekte verdween, de meeste der bovengemelde gevallen zich in deze stad juist toen voordeden, en voorts, dat die gevallen zich grootendeels tot van andere plaatsen afkomende schippers bepaalden.

SNEEK, 1 Februarij.

Het miltvuur onder het vee, dat in 1853 vrij erg in de gemeente Wymbritseradeel heerschte, doch in de laatste helft der maand October geheel was verdwenen, heeft zich dezer dagen weder op nieuw aldaar onder het stalvee vertoond, zijnde er reeds zes runderen van den landbouwer *Wijbe S. Cnossen*, te Hommerts, aan deze doodelijke ziekte bezweken.

ASSEN, 3 Februarij.

Reeds lang meende men, dat Z. M. in den aanstaanden zomer onze provincie zoude bezoeken. Dit schijnt thans meer dan zekerheid te erlangen, daar deze week bij het bestuur van het IXde landhuishoudkundig congres eenige mededeeling dienaangaande is ontvangen en wel dat dit bezoek gedurende het congres zoude plaats hebben.

— Uit *Horsten* wordt aan de *Prov. Dr. Ct.* het volgende gemeld: „Voor eenige dagen is bij het dorp B. in Oostfriesland een verschrikkelijke moord gepleegd. Een vader bragt des avonds in schemerdonker zijnen zoon, die dienstbaar was op eene andere plaats, een eind op weg en gaf hem bij deszelfs afscheid zijnen zakdoek en zijn horlogie. De vader ging op zijne terugreis in eene herberg, om zich een weinigje uit te rusten. Naauwelijks had hij daar eenige oogenblikken gezeten, of er kwamen twee mannen binnen, wier uiterlijk niet heel gunstig scheen. Een dezer mannen trok als bij toeval, zijnen zakdoek uit den zak, en de vader herkende dien doek voor denzelfden, welken hij vóór weinig tijds aan zijnen zoon had gegeven. Bevende van schrik, behield hij toch tegenwoordigheid van geest genoeg, om hiervan niets te laten blijken, maar hield zich, alsof hij flaauw en onpasselijk werd, om zóó uit de kamer en alléén bij den kastelein te komen. Aan dezen verhaalde hij nu de geheele zaak. De kastelein, een ferm man, ging dadelijk met een paar zijner knechten naar binnen, nam de beide kerels in arrest, onderzocht hunne goederen en ontdekte bij hen, nevens eenige moordtuigen, ook het horlogie van den vader, kort te voren aan zijnen zoon gegeven. Dan, wie kan zich den schrik des vaders voorstellen, toen hij, in gezelschap van meer andere personen, den weg weder opging, waar hij afscheid van zijnen beminden zoon had genomen, en dezen dáár aan eenen boom zag opgehangen! De onverlaten hadden dit welligt gedaan om aan een' zelfmoord te doen denken. Het afscheid van vader en zoon was een eeuwig afscheid geweest — de zoon was reeds gestorven. — De beide mannen zijn echter dadelijk in handen der justitie overgeleverd.”

MEPPEL, 2 Februarij.

In de gisteren alhier gehouden raadsvergadering zijn, volgens een vorig raadsbesluit, de rapporten van de betrekkelijke commissie, betreffende de Drentsche kanaal-maatschappij, die 8 dagen ter visie hadden gelegen, in behandeling geweest, welke vrij hevige en langdurige discussiën hebben opgeleverd; eindelijk zijn de rapporten bij meerderheid van stemmen aangenomen; doch de burgemeester zal de schorsing van dit besluit aan Z. M. den Koning, volgens art 70 der gemeentewet, verzoeken. Daarna is ook de vergadering door den heer voorzitter gesloten en eenige uren uitgesteld.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 4den Februarij.

Aanwezig de heeren Slot, Trip, de Sitter, Cremers, Lohman, v. Houten, Dommering, v. Ittersum, Muller, de la Faille, Oudeman, Swaagman, Meijer, v. Imhoff, Quintus, Wichers, v. Heijningen Bosch, Onnes, Roelfsema, Geertsema en Mesdag.

Ter behandeling wordt genomen:

1) *Voorstel tot den verkoop op afbraak van het huis, O.Z van het Academieplein.* De heer Trip legt eene kleine schets tot opheldering over. — Aangenomen onder goedkeuring van Ged. Staten.

2) *Circulaire van het bestuur van het fonds van liefdadigheid „de vereeniging” te Maassluis*, omtrent een adres om verandering van art. 549 van het B. Wetb. — Voor notificatie aangenomen.

3) *Rekening van den verlaatmeester van het Damsterverlaat.* Heeft ter visie gelegen. — Wordt alsnu besloten het verlaatsgeld nog voor een jaar bij wijze van collecte te innen, alsmede om den tegenwoordigen collecteur G. S. Hemmes in zijne betrekking voor een jaar te doen continueren, waarvan door burg. en weth. aan den benoemde kennis zal worden gegeven.

4) *Redactie van art. 19 der voorwaarden omtrent de levering van gas aan particulieren.* — De heer Geertsema heeft ter secretarij eene wijziging van dat art. nedergelegd, in den zin van het door hem in de vorige vergadering besprokene.

Nadat hiertegen door den voorzitter en den heer Cremers nog bedenking was gemaakt, wordt die gewijzigde redactie aangenomen met 17 tegen 4 stemmen.

5) *Drie rekesten van* A. J. Hollander, J. J. Lowes *en* S. D. de Boer *om heemen op Stadskanaal in erfpacht te mogen ontvangen.* — De veencommissie heeft hiertegen geen bezwaar. — Onder goedkeuring van Ged. Staten wordt daartoe besloten.

6) *Beraadslaging over het rapport over de verandering van het Kleine Poortje en brug over de gracht in eene passage voor rijtuigen geschikt.* De conclusie van het rapport, den 17den Dec. uitgebragt, strekte om aan het plan vooralsnog geene uitvoering te geven, maar tevens om aan het departement van oorlog te kennen te geven dat, zoo aan het poortje of brugje belangrijke herstellingen zouden moeten geschieden, de regering van Groningen gaarne daarvan berigt zoude wenschen te ontvangen.

De voorzitter geeft in overweging het laatste gedeelte der conclusie weg te nemen; de zaak zelve is toch aan zoovele bezwaren onderhevig, dat deze het plan onmogelijk maken en dan is die bijvoeging dus slechts eene ontijdige bemoeijelijking van het departement van oorlog.

De heer Trip merkt op, dat de commissie het departement geenzins wil bemoeijelijken, en daarom niet meer vraagt dan kennisgeving, zoo het van plan is belangrijke herstellingen te maken. In dat geval acht zij het van belang op de zaak terug te komen, omdat juist de grootste bezwaren, die in eene verandering van het poortje en de casematten gelegen zijn, dan voor een gedeelte zullen opgeheven zijn.

De voorzitter ziet de onmogelijkheid in om daar een rijbrug te maken, doch staat niet op zijne meening en neemt daarom zijne bedenking terug.

De conclusie wordt hierop aangenomen.

7) *Beraadslaging over het rapport over het ontwerpen van een plan voor eene bedrijfschool.* Dit rapport is bij de leden rondgeweest. De voorzitter stelt voor om, daar het geheel afwijkt van het vroegere plan en het eene zaak geldt van grooten omvang, het rapport in handen eener raadscommissie te stellen.

De heer van Heijningen Bosch acht het een onvruchtbaar werk, zoo nu reeds over de bijzonderheden eener op te rigten bedrijfschool door eene commissie zal worden beraadslaagd. Het voorstel van de gecombineerde commissie toch was om de bedrijfschool in verbinding te stellen met de academie *Minerva.* Daar men echter nog niet de zienswijze van het bestuur dier academie daarover kent, zou het beter zijn, zoo de raad besloot om, overigens geheel vrij blijvende, eerst de denkbeelden van dat bestuur te hooren.

De heeren Cremers, Quintus en de Sitter ondersteunen het voorstel van den voorzitter, op grond dat men met het vragen van inlichtingen of medewerking van *Minerva* nog niets verder komt en dat wel eerst mag worden onderzocht of het thans voorgestelde plan, dat veel uitgebreider is dan het vroegere, wel overeenkomt met het gevoelen van den raad en of daartegen niet te groote financiële bezwaren overstaan.

De heeren van Ittersum en Geertsema daarentegen zijn met den heer van Heijningen Bosch van meening, dat, daar de uitvoering van het voorgestelde plan grootendeels afhankelijk is van het besluit van het bestuur van *Minerva*, het werk der te benoemen commissie veel gemakkelijker zou worden, als zij eerst bekend is met de opmerkingen van dat bestuur.

Wordt besloten tot het benoemen eener commissie en worden tot leden daarvan aangewezen: de heeren Cremers, van Imhoff, van Houten, Quintus en Onnes.

8) *Rapport over eene missive van de kamer van koophandel en fabrijken, d.d. 8sten Maart, en een rekest van onderscheidene schippers van de Zoutkamp, omtrent den verpligten vischafslag in deze gemeente*, bij monde van den heer Muller. De commissie is niet geheel overtuigd van de bewering van de kamer, dat de aanvoer van zeevisch alhier aanmerkelijk minder wordt. Volgens de aanteekeningen toch van den visch-schrijver zijn in 1848, 192 schepen zeevisch aangevoerd, welke hebben opgebragt ruim 16 600, in 1849, 181 schepen *f* 16,100, in 1850, 155 schepen *f* 14,800, in 1851, 192 schepen *f* 16,500, en in 1852 186 schepen *f* 16,100. Daar er geene aanteekening wordt gehouden van de soort en de hoeveelheid der visch en op de geldelijke opbrengst de hoogere prijzen invloed kunnen hebben uitgeoefend, is niet met juistheid op te geven of de aanvoer van zeevisch werkelijk in de laatste jaren is vermeerderd of afgenomen, doch zoo dit laatste ook al het geval mogt geweest zijn, dan is die vermindering niet, althans niet alleen toe te schrijven aan de belemmerende bepalingen van het policiereglement, maar vooral daaraan, dat de vangst aanzienlijk minder is geweest in de laatste jaren en dat men op andere plaatsen, waarheen de visch veel verzonden wordt, meer geld daarvoor geven wil dan hier.

Ook staat volgens de commissie, de verpligte keuring den aanvoer van zeevisch niet in den weg, even min als de kosten om tot den verkoop te geraken, waarover dan ook door de vischjagers niet wordt geklaagd. De commissie zou het evenwel billijker achten, dat de kosten vermeld in art. 14 van het reglement op den afslag worden verminderd, daar deze hier hooger zijn dan elders. Wat de voorafgaande keuring aangaat, zoo zou het, in het belang der gezondheid, wenschelijk zijn die te behouden, schoon de commissie ook al erkent, dat de wijze, waarop die thans geschiedt, niet aan het doel beantwoordt; zij heeft dit toegeschreven aan de geringe belooning van den keurmeester en was daarom op het denkbeeld gekomen om die keuring te laten doen door agenten van politie, schoon zij bij nader inzien hiervan is teruggekomen, uit twijfel of die personen daartoe wel de noodige bekwaamheid bezitten. De meerderheid is daarom van oordeel, die keuring af te schaffen en vermeent dat de thans geldende gemeentewet niet toelaat eene verordening daar te stellen, waarbij een ieder, die met zeevisch binnen deze gemeente komt, *verpligt* wordt dezelve te doen afslaan.

Op deze en andere gronden adviseert de meerderheid der commissie te besluiten *a.*) om buiten effect te stellen art. 347—350 van het policiereglement rakende de keuring van zeevisch; *b*) om met behoud van de gelegenheid voor afslag buiten effect te stellen art. 346 van dat reglement, waarbij de *verpligte* afslag wordt bepaald; *c*) het reglement van den 15den Januarij 1824 en de publicatie van 26 Jan. 1837 af te schaffen; *d*) een nieuw reglement daar te stellen op den afslag en eene instructie voor den vischschrijver, waarvan ontwerpen door de commissie worden overgelegd en *e*) van dit besluit mededeeling te doen aan de kamer van koophandel en fabrijken en de adressanten te Zoutkamp. — Dit rapport met de concept-verordeningen zal rondgaan bij de leden.

9) *Beraadslaging over het rapport over de vereeniging van het Boterdiep met het Schuitendiep.*

Hierbij wordt, — daar de voorzitter gelooft, dat ze van invloed kan zijn op de conclusie van het rapport — voorlezing gedaan van eene missive van den minister van oorlog, daarbij ter kennis brengende aan burg. en weth., dat aan hun verzoek om de vesting Groningen in de derde klasse te plaatsen, niet geheel kan worden voldaan, doch dat het de bedoeling is de bepalingen der wet van den 21sten Dec. 1853 (Stbl. no. 128) met de meeste gematigdheid toe te passen, zoodat de vrees, alsof de houthandel zou worden vernietigd, zal blijken ongegrond te zijn.

De heer Cremers ziet met de overige leden der commissie geene reden om verandering in de conclusie te brengen, maar acht het alsnog wenschelijk burg. en weth. op te dragen om namens den raad Ged. Staten te verzoeken de aangewende pogingen te ondersteunen, ten einde te bewerken, dat deze vesting in de 3de klasse worde geplaatst.

Nadat de heer Swaagman nog eene inlichting gevraagd en verkregen heeft wordt de conclusie van het rapport aangenomen.

10) *Rapport over het voorstel van burg. en weth. om ééne kermis af te schaffen*, bij monde van den heer de Sitter. De commissie beseft het gewigt van het voorstel en van de taak haar opgelegd. Is de afschaffing der kermissen in het afgetrokkene beschouwd zeer wenschelijk, zoo zijn daaraan, in verband beschouwd met de burger maatschappij, vele bezwaren verbonden, vooral hier ter stede. Het valt niet te ontkennen, dat de kermissen niet meer zijn, wat ze oorspronkelijk waren en dat zij tegenwoordig aanleiding geven tot losbandigheid, uitspatting en zedenbederf, maar van den anderen kant is het ook waar, dat zij voor de landlieden de gelegenheid aanbieden, vooral in deze stad, het middelpunt der geheele provincie, om zich de benoodigde artikelen, ten hunnent niet te erlangen, aan te schaffen en dat zij daardoor het debiet der neringdoenden alhier aanmerkelijk bevorderen. Daarom is het niet te verwonderen, dat omtrent deze zaak zoo tegenstrijdige adressen zijn ingekomen.

De commissie zal niet in eene opzettelijke beoordeeling treden der daarin vervatte argumenten, maar beantwoordt de volgende vragen: Is het wenschelijk dat de twee kermissen blijven bestaan of moeten zij worden afgeschaft? Zoo er één kermis blijft bestaan, welke tijd is dan daarvoor de geschikste? en Zijn er geene maatregelen te nemen om de nadeelen der kermissen tegen te gaan? Op de eerste vraag antwoordt zij ontkennend. Groningen is de eenige stad, waar nog twee kermissen bestaan en nu moge dit vroeger zijne geldige oorzaken gehad hebben, de commissie ziet geene reden, waarom in den tegenwoordigen tijd, waarin zij voor den handel van alle belang ontbloot zijn, die uitzondering nog zou moeten blijven bestaan. Eene andere vraag is het of de kermissen geheel moeten worden afgeschaft. Ofschoon hier schijnbaar veel vóór is te zeggen, zoo acht de commissie toch, dat die geheele afschaffing hare bezwaren heeft, dat die sprong van twee kermissen op geheel geene te groot is en dat alligt het doel, door op eens te veel te willen, niet zou worden bereikt, daar men zich dan op andere wijzen zou schadeloos stellen, nog gevaarlijker voor de zedelijkheid en godsdienstigheid der inwoners.

Het houden ook van ééne kermis, op een tijd, dat de arbeidsman en de landbewoner die kan bezoeken kan groote voordeelen opleveren, terwijl door die zamentrekking der beide kermissen tot ééne vele van de nadeelen zullen kunnen worden weggenomen en de noodige maatregelen genomen om losbandigheid tegen te gaan. Ook voor de neringdoenden zal het beter zijn ééne bloeijende kermis te hebben, dan twee, die niet aan het doel beantwoorden.

Wat de tweede vraag betreft, zoo heeft de commissie in overweging genomen, dat, daar de kermis tegenwoordig beschouwd moet worden als eene gelegenheid aanbiedende tot vermaak en uitspanning, deze ook gezocht moet worden op een tijd, waarop de landbewoners en stedelingen daarvan kunnen gebruik maken, waarop ook de houders van spelen en tenten niet door andere kermissen worden teruggehouden. Daarom bestaat er gegrond bezwaar de kermis in Julij te houden. Stelt men haar daarentegen in de maand Mei, dan kunnen de landbewoners haar bezoeken en kan ook, als men haar na den 12den dier maand houdt, de dienstbare stand op het land, die dan de zoogenoemde vrije week heeft, naar de stad gaan om zich eene uitspanning en verpozing van den arbeid te verschaffen. Ook is het dan de geschiktste tijd voor de houders van tenten om over te komen. De commissie stelt daarom voor die kermis te houden op den 2den Woensdag in Mei.

Door de afschaffing van de September kermis zal tevens voldaan worden aan het verzoek van den academischen senaat en gedeeltelijk althans aan den wensch van hen, die in 't belang der zedelijkheid en godsvrucht de kermissen geheel wilden hebben afgeschaft. Maar hoezeer de commissie voor het behoud is van ééne kermis, wil zij die toch niet in stand houden gelijk ze nu is; in 't belang van de openbare orde en zedelijkheid wil zij zooveel mogelijk paal en perk hebben gesteld aan de onzedelijkheden en schandelijke orgiën, die de menschelijkheid onteeren en die toch dikwerf op kermissen kunnen worden waargenomen. Van den anderen kant wil zij door de afschaffing van ééne kermis, niet alle gelegenheid tot bevordering van het debiet der neringdoenden door de najaarskermis benemen.

Om daaraan aan te gemoet te komen wenscht zij den 28sten Augustus, een dag van zoo vele en gewigtige historische herinneringen voor deze stad, in gepaste feestviering te doen doorbrengen, en dit zal kunnen worden bereikt, wanneer de raad de commissie van feestviering voor dien dag door een geldelijk subsidie daartoe in staat stelt; 6 à 700 gulden, met de gelden door particulieren daartoe bijeen te brengen, zouden, volgens haar, voldoende zijn om dien dag in een waar volksfeest te herscheppen, die vele bezoekers van buiten zoude uitlokken de volksvermakelijkheden te komen bijwonen; zulke dagen kunnen ware feestdagen voor het volk worden, terwijl het bestuur, door de medewerking, die zij daaraan verleent, tevens eene gepaste gelegenheid verkrijgt haar toezigt daarop uit te oefenen en het overslaan tot losbandigheid en uitspattingen te voorkomen.

Eindelijk worden nog ter beantwoording der derde vraag eenige maatregelen aangewezen, die met vrucht zouden kunnen worden aangewend om de nadeelen der kermis te doen ophouden, als streng toezigt, het sluiten van wafelkramen na 12 uur enz., zonder de gelegenheid tot gepaste uitspanning te benemen. En zoo komt de commissie ten slotte tot het advies om te besluiten, onder de vereischte goedkeuring: *a*) dat er jaarlijks slechts ééne kermis zal worden gehouden in de maand Mei en wel van den 2den tot den 4den Woensdag; *b*) den burgemeester uit te noodigen aan den raad eene voordragt te doen van eene verordening op de kermissen en *c*) burg. en weth. uit te noodigen om, in overleg met de commissie van feestviering, een voorstel aan den raad te doen, ten einde voortaan de 28ste Aug. op eene waardige wijze worde gevierd. — Dit rapport zal rondgaan bij de leden.

11) *Conc.-besluit tot betaling van verschotten* aan den inspecteur van de stedelijke belasting ten bedrage van *f* 5,84 en aan C. v. d. Helm, à *f* 56 voor geledene schade bij de oefeningen der kavallerie. — Wordt besloten burg. en weth. te magtigen om, onder goedkeuring van Ged. Staten, deze sommen uit den post van onvoorziene uitgaven van de begrooting over 1853 te betalen.

12) *Benoeming van twee leden en twee plaatsvervangers*, uit den raad, om tegenwoordig te zijn bij de loting voor de nationale militie. — Daar deze benoeming aan den voorzitter wordt opgedragen, wijst deze tot leden der commissie aan: de heeren v. Heijningen Bosch en Meijer en tot plaatsvervangers: de heeren Geertsema en Mesdag.

13) *Rekest van* J. A. Hooites, om het overig gedeelte van het Foxholster bosch in erfpacht te bekomen. — De veencommissie heeft hiertegen geene bedenkingen en wordt diensvolgens daartoe besloten, onder goedkeuring van Ged. Staten, met opdragt aan burg. en weth. deze zaak te regelen ook wat het aantal jaren der erfpacht betreft.

14) *Missive van* W. Alberda v. Ekenstein, reclamerende tegen den aanslag in de directe plaatselijke belasting over 1853. Daar adressant slechts voor een gedeelte van het jaar met de woning in deze gemeente is gevestigd geweest en hij voor het ander gedeelte in eene andere gemeente in de belasting is aangeslagen, verzoekt hij, op grond van art. 145 der gemeentewet, voor dien tijd d. i. voor $\frac{8}{12}$ gedeelte ontheffing van dien aanslag in de kohieren. — Commissoriaal in handen van de heeren Cremers, van Imhoff en Oudeman.

15) *Rapport betreffende het regt tot en de verhuring van zitplaatsen in de Akerk*, bij monde van den heer Oudeman. Bij het onderzoek dezer zaak ten gevolge van eene in hare handen gestelde missive van kerkmeesteren van de Akerk, is het haar gebleken, dat vroeger reeds een en andermaal door kerkmeesteren van Martinikerk op eene regeling in dezen is aangedrongen, dat aldus in 1839 op een uitgebragt rapport te dier zake besloten is eene oproeping in de courant te doen van allen, die aanspraak meenen te hebben op plaatsen in die kerk, doch dat het daarbij is gebleven.

De commissie gelooft, dat dit eene zaak is van openbare orde, die door den raad moet worden geregeld, gelijk ook de Provinciale Staten zich het provinciaal gestoelte hebben aangetrokken en dat men zich deze zaak moet aantrekken ook voor de Martini- en de Nieuwe Kerk. Voorts is zij van oordeel, dat de kerk zich zal moeten belasten met de zorg voor boeken, vuur, licht enz., waarvoor dan tot defroijement iets aan haar zal worden betaald. Na op grond van eene missive van den Drost van 1810 eenige toelichtingen aangevoerd te hebben nopens de verpligting daartoe, waaruit men echter wegens de veranderde tijden geen zeker besluit kan trekken, acht zij het evenwel overeenkomstig met de billijkheid, dat eenig defroijement wordt betaald en dat men diensvolgens daarover in overleg trede met de kerkmeesters.

De commissie oordeelt, dat nu weder eene oproeping behoort te geschieden en stelt voor burg. en weth. te magtigen om, na met kerkmeesteren in overleg getreden te zijn nopens de betaling van eenig defroijement, eene oproeping in de courant te plaatsen, waarbij de ambtenaren worden uitgenoodigd, die vermeenen aanspraak op zitplaatsen te hebben, daarvan schriftelijk aangifte te doen, terwijl zij dan verder een plan tot regeling dezer zaak aan den raad zullen voordragen. — Besloten het rapport bij de leden te doen rondgaan.

De vergadering wordt hierop met gesloten deuren voortgezet. Later worden de deuren weder geopend en de korte notulen der zitting gelezen en vastgesteld.

GRONINGEN, 6 Februarij.

Z. Maj. heeft op zijn verzoek eervol ontslag verleend aan mr. B. D. H. TELLEGEN, als 1ste luit. bij de dienstdoende schutterij alhier, onder gehoudenheid echter tot volbrenging der op hem uit kracht der wet nog rustende schutterlijke verpligtingen als gewoon lid der schutterij bij de reserve, met al de voor- en nadeelen, daaraan bij de wet gehecht.

— Den 4den Februarij 1854 is bij onze Hoogeschool, na afgelegd examen en het verdedigen van verloskundige stellingen, tot Doctor in de Vroedkunde bevorderd de heer B. VAN CALCAR, med. doctor te Hoogezand.

— Naar wij vernemen, is van wege de Hooge Regering aan de chefs van ieder regement infanterie aanschrijving gedaan, om, behalve het gewone getal, vóór den 1sten April aanstaande in gereedheid te hebben, duizend nieuws vervaardigde kapotjassen, en moeten de nachtlegers in de kazernen worden in gereedheid gebragt, met opgave, hoe vele manschappen er geplaatst kunnen worden.

— In eene Donderdag l.l. gehoudene vergadering van het Zeemanscollegie is een voorstel aangenomen over eene hoogst gewigtige aangelegenheid, die in eene vorige bijeenkomst van het collegie was ter sprake gekomen, strekkende om jaarlijks eenige jongelingen uit den handwerksstand behulpzaam te zijn, ten einde zich voor de zeevaart uit te rusten en hun eene betrekking als scheepsjongen te bezorgen. Volgens het plan, daarvan door eenige leden opgemaakt, en uit wier midden de heeren J. W. C. baron VAN ITTERSUM, H. H. SCHOLTENS en J. H. DOORNBOSCH tot bestuurders zijn verkozen, zal de uitrusting bestaan in eene waarde van *f* 50; de jongelingen moeten in hun 16de jaar zijn, terwijl de kapitein, op wiens schip de jongeling wordt geplaatst, zich moet verbinden hem drie jaren te houden, en des verkiezende, daarvoor in het eerste jaar eene toelage kan erlangen van *f* 25. De jongeling is verpligt, gedurende het 2de en 3de jaar van zijne te verdienen gage, de gelden te laten staan voor zijne uitrusting verstrekt.

— Ter teregtzitting van het provinciale hof van Groningen van den 1sten Februarij 1854 is T. H. H., wonende te Beerta, ter zake van diefstal, bij nacht gepleegd, van eene hoeveelheid wortels, te Beerta, met behulp van zijne beide zonen A. en H., — veroordeeld tot correctionele gevangenzetting voor den tijd van *één* jaar, terwijl A. H. is veroordeeld tot gevangenisstraf van *twee* maanden in eenzame opsluiting te ondergaan, en H. H. is vrijgesproken, als hebbende gehandeld *zonder oordeel des onderscheids.*

— In de maand Januarij 1854 zijn door het kantongeregt zitting houdende ter zake van politieovertredingen, de volgende vonnissen gewezen: 44 ter zake het verboden vervoer van vuilnisstoffen; 7 ter zake het staan laten van aangespannen rijtuigen op de openbare straat zonder geleide; 7 ter zake het gebruik maken der rijpen met kruiwagens en schuifsleden met goederen beladen; 4 ter zake het bezoeken van tapperijen na 10 uur des avonds; 2 ter zake het werpen met steenen; 1 ter zake hard rijden; 1 ter zake het schieten met een vuurwapen; 1 ter zake het aanleggen eener loterij zonder vergunning; 1 ter zake het aanleggen van een mesthoop; 1 ter zake het ontlasten op eene daartoe niet bestemde plaats.

Door de politie zijn de volgende aanhoudingen gedaan: 1) van J. J. G. en W. H., ter zake het wegnemen van vuilnisstoffen uitgezet ten voordeele der stad; 2) van J. O., ter zake het halen van goederen uit een manufacturenwinkel op naam van iemand die daartoe geen last had gegeven; 3) van H. P. S., ter zake derzelfde misdaad; 4) van T B., vrouw van H. v. D. P., ter zake diefstal van spek uit een winkeltje; 5) van I. B. en P. K., ter zake het ontvreemden van goederen uit onderscheidene winkels, zoo wel bij dag als bij avond; 6) van W. B. en J. W., ter zake bedelarij.

Ter zake van het vermelde onder no. 1, 2, 3, 5 en 6 is door de arrondissements-regtbank alhier regtsingang verleend met bevel van gevangenneming, terwijl tegen de onder no. 4 bedoelde vrouw regtsingang is verleend met dagvaarding in persoon. De persoon J. O, onder no. 2, en J. B. onder no. 5 zijn vroeger wegens misdaad veroordeeld geweest.

In deze maand zijn van hier uit dit rijk verwijderd 2 broodelooze vreemdelingen.

— Den 28sten Januarij hielden de kerkvoogden en notabelen van de Hervormde gemeente te *Vlagtwedde* eene vergadering, waarin met meerderheid van stemmen besloten werd, om van het collegie van toevoorzigt op de kerkelijke goederen in deze provincie vergunning te vragen, tot het eischen van de aan de kosterij en pastorij te Vlagtwedde toebehoorende landerijen en veenen in het onverdeelde Vlagtwedder hamrik, en, ingeval deze eisch niet door de marktgenooten werd ingewilligd, het regt te vragen om kosteloos te procederen. — De oorzaak van deze aanvraag ligt in verschil van gevoelen tusschen kerkvoogden en marktgenooten, over de veenen en het regt van weide.

— De leden van den gemeenteraad met het zeemans-collegie te *Wildervank* hebben zich vereenigd, en uit eigene middelen eene zekere som gelds bijeen gebragt, ten einde te strekken tot aanschaffing der eerste behoeften voor jongelingen uit den behoeftigen stand, ter opleiding tot den zeemansstand.

De knapen, die thans tot deze gunstige onderscheiding zijn gekozen, zijn: WILLEM ROOSSIEN, GEERT KUIPERS, GEERT KETELAAR, BEREND GERSONIUS en HENDRIK TUIJL, de drie laatstgenoemden van gealimenteerde ouders. Alle deze knapen hebben reeds brave kapiteins gevonden, en ieder knaap als zeemansuitzet ontvangen eene waarde van p. m. *f* 50.

— In den nacht van den 2den op den 3den dezer is uit het land van den landbouwer T. BUISKOOL, onder *Woldendorp*, vermist en vermoedelijk gestolen een wit schaap, zonder dat men alsnog den dader heeft kunnen opsporen.

— Men berigt ons, dat de ambtenaren gestationeerd te *Beerta*, deze week eene aanhaling hebben gedaan van 420 halve N. ℔ zout.

— Van *Stads-Kanaal* wordt het volgende geschreven: „Men is hier weder druk in de weer om plannen te maken en medeleden te vinden tot het oprigten eener zoogenaamde christelijke school. Om die school te bekomen, ontbreken nog slechts twee kleinigheden, — 't noodige geld en de vereischte autorisatie."

— De Koningin van *Engeland* heeft in hare troonrede een voorstel beloofd, hetwelk van het grootste gewigt voor onze reederijen is, en dat voor onzen handel wel eenige redenen van bezorgdheid opwekken kan, daar het ons bedreigt met mindere aanvoeren, wanneer ons gouvernement blijft volharden in het heffen der tonnegelden. — De Engelsche regering is voornemens ook hare kustvaart voor de vreemde schepen open te stellen! Het gevolg daarvan zal zijn, dat vele onzer Groninger en Vriesche koffen het geheele jaar door, van de eene Engelsche haven op de andere zullen varen en alzoo onze havens het geheele jaar door niet binnenkomen om van het tonnegeld ontslagen te blijven. Nu reeds varen ze op de Oostzee, Frankrijk en de Middellandsche zee van Engeland uit en komen maar schaarsch hier. Dit zal natuurlijk nog minder worden, wanneer ze van de eene Engelsche haven naar de andere vrachten kunnen vinden, en het natuurlijke gevolg daarvan voor ons zal zijn, dat er bij ons minder goederen ter markt gebragt zullen worden. (*Y- en Amst.bode.*)

— Bij den gemeenteraad van *Rotterdam* is den 2den dezer een in het breede gemotiveerd voorstel van vijf raadsleden (de heeren B. EICKMA, mr. A. HOYNCK VAN PAPENDRECHT, H. VAN RIJCKEVORSEL, J. W. L. VAN OORDT en F. W. C. BLOM) ingediend, waarvan in hoofdzaak de strekking was, dat zij, doordrongen van het hooge belang der zaak, de overtuiging bezitten, dat met eene in het belang dezer gemeente zoo dringend gevorderde *regeling der gezondheidspolitie* niet langer mag worden gedraald, en dat het te dien aanzien pligt is de handen aan het werk te slaan, weshalve zij als een eerste stap om daartoe te geraken, voorstellen te besluiten, dat zal worden opgerigt eene *openbare gezondheidscommissie*, ten einde het gemeentebestuur als adviserend ligchaam, in alles wat met den openbaren gezondheidstoestand in betrekking staat, ter zijde te staan. Deze commissie zal dienen te worden zamengesteld uit genees- en heelkundigen, regtsgeleerden, en natuur-, schei- en bouwkundigen. De voorstellers boden gelijktijdig den raad ter overweging aan eene concept-verordening, regelende den werkkring van zoodanige commissie. Dit voorstel zal nader worden behandeld.

Handel en scheepvaart te Harlingen.

In het jaar 1853 zijn aldaar direct uit zee gearriveerd 487 schepen (waaronder 249 Nederlandsche, 155 Engelsche, 69 Noordsche, 10 Hannoversche, 3 Deensche en 1 Oldenburgsch), tegen 405 in 1852; 529 in 1851; 485 in 1850 en 522 in 1849, en zijn van hier naar zee vertrokken 546 schepen (waaronder 293 Nederlandsche, 158 Engelsche, 69 Noordsche, 14 Hannoversche en 12 Deensche en Oldenburgsche), tegen 458 in 1852; 546 in 1851; 521 in 1850 en 565 in 1849.

Onder de ingevoerde goederen komen o. a. voor: Rogge 178 l., boekweit 212 l., kool-, raap- en lijnzaad 271 l., hout met ongebroken last 33,276 ton, tegen 29,900 ton in 1852, rijst 78,357 p., roet, smeer of talk 293,129 p., garens 2055 p., katoen (ongesp.) 551,643 p., korenten 84,402 p., krijt 181,500 p., manufacturen *f* 17,095, tegen *f* 12,000 in 1852, ijzerwerk *f* 11,780, potasch 46,018 p., soda 26,969 p., hennep (ongeh.) 194,170 p., steenkolen 56 318 mud, tabak in bladeren 15,028 p., teer 2072 ton, wijn op fust 1683 vat, zout 1,415,125 p.

De uitgevoerde goederen zijn o. a. geweest:

	in 1853	in 1852	in 1851
Boter.........	9,701,735 N. p.	9,191,717 N. p.	9,948.019 N. p.
Kaas.........	1,544 666 „	1,746 000 „	1,790,000 „
Cichoreiwort..	1,415,682 „	814,000 „	386,840 „
Vlas.........	426,568 „	549 000 „	396,000 „
Olie.........	195 vat	1,300 vat	1,256 vat
Tarwe.......	1.088 last	123 last	225 last
Haver.......	2,481 „	1,554 „	2,665 „
Boonen......	435 „	141 „	421 „
Aardappelen.	1,018 mud	1,600 mud	10 mud
Koeijen, Ossen, Kalv. enz.	21,792 stuks	10.958 stuks	11,805 stuks
Varkens......	9,460 „	6,507 „	8,554 „
Schapen en Lammeren.	29,173 „	28,249 „	31,586 „
Paarden.....	63 „	31 „	42 „
Vleesch en Spek......	97,960 N. p.	85,000 N. p	48,006 N. p.
Vruchten....	3.389 mud	*f* 2.500	*f* 7,050
Wild.........	*f* 8 350	*f* 6,600	*f* 5.350
Dakpannen...	2,016,450 stuks	2,283,000 stuks	2,300,000 stuks
Gebakk. steen	498,200 „	362,000 „	564,000 „
Beenderen....	519,000 N. p.	997,000 N. p.	663,000 N.p.

Consumtie van Belgie.

In 1853 is volgens eene officiële opgave in België ter consumtie ingevoerd 108,539,213 kilogrammen tarwe; 39,469,429 kilog. rogge; 34,222,603 kilog. gerst; terwijl de uitvoer bedroeg 11,483,809 kilog. tarwe; 8,116,449 kilog. rogge; 657,523 kilog. gerst. Onder den uitvoer is ook eene hoeveelheid graan begrepen die eigenlijk had moeten worden aangegeven als bestemd tot doorvoer.

In 1853 is, insgelijks volgens eene officiële opgave, in België ten verbruik ingevoerd: 2424 ossen en stieren; 11,353 koeijen; 4792 jongbeesten; 4579 kalveren; 40,688 schapen en lammeren, 2255 varkens; — terwijl de uitvoer uit het vrije verkeer bedroeg: 6225 ossen en stieren; 7691 koeijen; 771 jongbeesten; 21,805 kalveren; 52,558 schapen en lammeren, 83,710 varkens.

Invoer in Engeland.

De invoer van vee in Engeland bedroeg gedurende de elf maanden van 1853 niet minder dan 344,626 stuks, zijnde ongeveer 50,000 stuks meer dan in 1852. Daaronder waren 49,340 ossen, 32,750 koeijen, 26,665 kalveren, 214,378 schapen, 9,851 lammeren en 11,642 varkens. Uitvoer geene.

Behalve 4,412,494 centenaars meel en meelspijs, werden gedurende genoemde elf maanden in Engeland aangevoerd 8,370,427 kwarten (ongeveer 800,000 lasten) granen, waarvan ruim 4½ millioen kwarters tarwe, circa 800,000 gerst, 950,000 qr. haver, 77.000 qr. rogge, ruim 89,000 qr. erwten, 327,000 qr. boonen, bijna 1,400,000 qr. maïs en 7,000 qr. boekweit. Uitvoer 9,977 qr. tarwe, 971 qr. haver, 1,238 qr. tarwemeel, dus slechts 12,186 qr. granen.

Volgens het jaarboekje voor 1854, hetwelk in het eind der vorige maand van wege de keizerlijke akademie van Petersburg is uitgegeven, heeft Europeesch Rusland eene oppervlakte van 90,117 vierkante mijlen, met eene bevolking van 54,092,000 zielen; Russisch Polen eene oppervlakte van 2320 vierkante mijlen en eene bevolking van 4,850,000 zielen; het hertogdom Finland eene uitgestrektheid van 6844 vierkante mijlen en 1,547,702 inwoners. Petersburg heeft volgens het jaarboekje eene bevolking van 443,000 zielen. Verder wordt daarin opgegeven dat de staatsschuld van Rusland 315,084,200 zilveren roebels in kapitaal bedraagt; en dat er voor 226,167,589 zilveren roebels crediet-biljetten en voor 117,122,220 zilveren roebels assignatiën in omloop zijn ten laste van den Staat.

Eene overwintering in de Poolzee.

In eenen zeer belangrijken brief verhaalt kapitein KELLETT, kommandant van de *Resolue*, die met MAC' CLURE in de Melville-baai is zamengetroffen, op welke wijze hij op het eiland Dealy, nabij Melville, heeft overwinterd. Even als kapit. MAC' CLURE, belegde hij zijn dek met eene laag sneeuw van 9 duimen dikte, waarover hij eene andere laag, zamengesteld uit vochtig kleizand, spreidde. Des te meer deed hij met ijsblokken, eenen muur rondom het vaartuig bouwen, op eenen afstand van vier voeten, en die vaste opeenstapeling werd op hare beurt tot op de hoogte van het dek met sneeuw opgevuld. Voor den winter rigtte men eene school in en eenen tooneeltroep. Officieren en matrozen hadden elk hunnen troep; er was insgelijks eene tooverlantaarn.

De koude was hevig; kapitein KELLETT heeft tot 57 graden FAHRENHEIT (44 centigraden) gehad. Dikwijls was de kwik bevrozen. Kapitein MAC' CLURE had tot 65 graden, dit is te zeggen 53 centigraden, eene luchtgesteltenis welke tot hiertoe onbekend was.

VERPACHTING en HERBESTEDING.

GRONINGEN, 6 Februarij.

Heden morgen werd in een der lokalen van het Provinciehuis, door een der leden van Gedeputeerde Staten, in het bijwezen van den hoofd-ingenieur van den waterstaat, onder nadere approbatie, in het openbaar aan den meestbiedende en laatstverhoogende, bij het uitgaan van waslicht, verpacht:

1. De ontvangst der tolgelden op den weg van *Middelstum* naar de *Loppersummer klapbrug*, voor den tijd van *zes* jaren, ingaande met den 1sten Mei 1854, des middags te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1860, op hetzelfde uur, als:

a. De tol nabij *Middelstum*, met de daarbij behoorende woning, waarvan pachter is geworden L. G. BROEKEMA, van beroep touwslager, wonende te Obergum, voor *f* 750 's jaars.

b. De tol nabij de *Loppersummer klapbrug*, met de daarbij behoorende woning en gronden; pachter, J. WAL DE MAAR, thans aldaar, voor *f* 545 's jaars.

2. Idem op den weg van *Groningen* naar *Ulrum*, voor den tijd van *drie* jaren, ingaande met den 1sten Mei 1854, des middags te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1857, op hetzelfde uur, als:

a. De tol te *Zuidwolde*, aan de twee tolboomen wederzijds de brug aldaar, met regt van visscherij in het kanaal van *Groningen* tot *Noorder Hoogebrug*, benevens de daarbij behoorende woning en gronden; pachter, C. BAKKER, thans aldaar, voor *f* 1680 's jaars.

b. De tol te *Onderdendam*, met de daarbij behoorende woning en gronden; pachter, H. RUNSING, thans aldaar, voor *f* 770 's jaars.

3. Idem op den weg van *Groningen* naar de *Zoutkamp*, voor den tijd van *twee* jaren, ingaande den 1sten Mei 1854, des middags te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1856, op hetzelfde uur, als:

a. De tol te *Mensingeweer* met de daarbij behoorende of te bouwen woning en gronden; pachter, P. LUTMERS, te Appingedam, voor *f* 540 's jaars.

b. De tol tusschen *Wehe* en *Leens*, met de daarbij behoorende of te bouwen woning en gronden; pachter, J. D. POELMA, te Leens, voor *f* 670 's jaars.

c. De tol tusschen *Ulrum* en *Zoutkamp*, mede met de daarbij behoorende of te bouwen woning en gronden; pachter, K. J. VAN DER MOLEN, te Zoutkamp, voor *f* 200 's jaars.

4. Idem op den weg van *Onderdendam* naar *Uithuizen*, en wel aan den tolboom nabij de grens van *Uithuizen*, met de daarbij te bouwen woning en bijbehoorenden grond, voor den tijd als voren; pachter, P. VAN DER TUUK, te Middelstum, voor *f* 740 's jaars.

5. Idem op den weg van *Winschoten* naar de *Morige*, voor den tijd als voren, als:

a. De tol bij den Turfweg, met de daarbij behoorende of te bouwen woning en gronden; pachter, H. T. ALBRING, te Pekela, voor *f* 1105 's jaars.

b. De tol te *Morige*, mede met de daarbij behoorende of te bouwen woning en gronden; pachter, K. H. BOUMAN, te Sappemeer, voor *f* 670 's jaars.

— Vrijdag l.l. werd door de gemeentebesturen van Veendam en Meeden, in het gemeentehuis van Meeden, onder de vereischte approbatie bij enkele inschrijving herbesteed:

1. Het aanleggen van eenen kunst- of grindweg, van af de Wildervank door Veendam, langs het Oosterdiep tot de Meedemer klapbrug, en door de kerkelaan langs het Westerdiep door Muntendam tot Zuidbroek; — de laagste inschrijver op deze werkzaamheden was H. B. HARKEMA, te Warfhuizen, voor *f* 51,456.

2. Het aanleggen van eenen kunst of grindweg van af de Meedemer klapbrug tot de Kloortertil. Hierop waren vier inschrijvers: J. J. S. ARNTZ, van Millingen, provincie Gelderland, voor *f* 32,990; E. VAN DER VOORT, van Winschoten, voor *f* 34,700; J. H ROTTINGHUIS, van Delfzijl, voor *f* 34,091 en J. ZWOLSMAN, van Kuinre (Overijssel), voor *f* 35,500.

Voorts waren de laagste inschrijvers voor de Medemer klapbrug; JACOB JANS PRUMMEL en J. M. MEIHUIZEN, van Wildervank, voor *f* 1780.00; voor de klapbrug bij de Kloostertil, REMKO JANS BOSSCHER, van O. Pekela, voor *f* 1610.00 en voor het Tolhuis: H. J. HEKMAN, van O. Pekela, voor *f* 1180,00.

(*Ingezonden.*)

Aardappelenbouw in de Veenkoloniën.

Er zijn reeds vele en onderscheidene proeven genomen om te zien, of men ook de oorzaak van de zoo algemeen verspreide en bekende aardappelenziekte konde ontdekken, of althans om er een hulpmiddel tegen te vinden; doch tot nog toe gelooven wij niet, dat er iets gevonden is, om door scheikundige proeven of door kunstmiddelen de ziekte te voorkomen of zelfs in het minste tegen te gaan. Evenwel gelooven wij op grond van eene vijfjarige ondervinding, dat de landbouwer zelf zeer veel kan toe doen, om eene betrekkelijk goede opbrengst te verkrijgen, ofschoon hij dan al niet geheel van de ziekte verschoond blijve. Zulks hangt af van omstandigheden, waarop men thans vooral dient te letten, daar de opbrengst, zoo als ieder landbouwer weet, meer dan de helft kan verschillen, zoowel in hoeveelheid als in deugdzaamheid.

Naar het ons thans voorkomt, hangt een goede aardappelen-oogst veel af van de soort van grond en hoe die bewerkt wordt; welke soort van aardappel men verbouwt, en of men goede gezonde poters heeft. Het is wel niet juist te bepalen, wat al, en welke de geschiktste grond is, daar het ook veel kan afhangen van de weersgesteldheid gedurende den zomer. De hooge en drooge zandgronden als ook de losse veengronden hebben steeds de beste uitkomsten gegeven, wanneer dezelve niet te vet maar ook niet te mager zijn. Wanneer men een stuk land tot aardappelen wil bemesten, dan achten wij zulks beter in den herfst en vervolgens onderploegen, dan in het voorjaar; en nog beter achten wij het, om land daartoe te nemen, dat het vorige jaar gemest is en eene stroovrucht gegeven heeft. Ook is het van belang om vroeg te poten, n.l. als de grond daartoe geschikt is en het weder zulks toelaat, dewijl het ook een hoofdvereischte is, dat het land eerst gezond en vruchtbaar gemaakt worde.

De soort van aardappel, welke men met het meeste voordeel kan verbouwen, hangt ook al veel af van de soort van grond. Evenwel voldoet tot nu toe op bijna alle gronden de roode-Venloosche het best, als ook de zoogenoemde ruige of witte; doch deze zijn meer aan ziekte onderhevig en er dient dus meer op geschikten grond daartoe gelet te worden.

De aardappel, dien men denkt te poten, dient vooral goed verzorgd te worden, en deze zorg wordt bij velen zeer verwaarloosd, daar men denzelven des voorjaars zóólang ingekuild laat zitten, tot dat hij sterk uitwast en broeit, zelfs zoodanig dat men dien met moeite moet loswerken en trappen. Dan worden dezelve omgezet en komen spoedig weer in werking, en als het eindelijk tijd is om te poten, dan worden ze haastig uitgehaald en naar het land gebragt, zonder dat ze behoorlijk gezuiverd worden, zoowel van het rot en de zieken als van degene die te klein zijn, waarvan dikwijls het gevolg is, dat ze slecht opkomen en de stammen zeer ongelijk worden.

Wil men dus een' goeden oogst verwachten, dan dient men ook voor *goede poters* te zorgen, zoo mogelijk *egaal* en vooral niet te *klein*. Om dezelve goed te bewaren, dient men in den herfst reeds de geschikte soort daartoe uit te zoeken en op eene plaats neer te leggen, waar ze weinig last van uitkiemen hebben, en dezelve dan des voorjaars, zoo vroeg als het weder zulks toelaat, op den dorschvloer te leggen en te zuiveren. Dan zullen dezelve in geschikten grond, zonder bijzondere omstandigheden, altijd goed en geregeld opwassen en zoo is er natuurlijk een goed begin. De verdere behandeling is genoegzaam bekend.

H. X.

Letternieuws.

Mijnheer de Redacteur!

In het laatste nommer van den *Konst- en Letterbode* komt van mijne hand een aankondiging voor van dr. H. J. NASSAU's *Oud-Aardrijkskunde* (3de druk), welke ik, ter welverdiende aanbeveling van dit werk, gaarne in uw blad zou overgenomen zien.

W. HECKER.

Oud Aardrijks-kunde. Historisch overzigt van de volken en staten der Oude wereld vóór onze jaartelling, door Dr. H. J. NASSAU. *Derde, omgewerkte druk.* Groningen, J. RÖMELINGH, 1853, 317 bladz.

Alles wat de heer NASSAU schrijft, draagt een eigenaardigen stempel van vorm of van inhoud. Sedert de uitgave zijner *Historische proeve* behoort hij tot die weinige schrijvers ten onzent, die nieuwe, oorspronkelijke gedachten in een nieuw, oorspronkelijk kleed weten te hullen. Wij ten minste vonden altijd groot behagen in zijne manier, al springt ook het grille en grillige er van, dat zich zelfs in de spelling niet verloochent, hier en daar onaangenaam in de oogen. De door ons bedoelde eigenaardigheid van stijl en behandeling vertoont zich ook op nieuw, en steeds met sterker uitgedrukt karakter, in den onlangs verschenen derden druk zijner oude geografie, welken wij met een enkel woord van belangstelling wenschten te begroeten, en wel voornamelijk, omdat het boek op eene allezins voldoende wijze aan de dubbele vereischten van wetenschap en goeden smaak beantwoordt, omdat het een schijnbaar dor en droog terrein door een helderen blik, door frissche kleuren en aanschouwelijke lichtpunten verlevendigt, in 't kort, omdat het de geografie tot eene zuster, tot het *oog* der geschiedenis maakt. Er straalt niet alleen zaakkennis (die wel in meer andere werken van dien aard ook te vinden is) in door, maar ook tact en smaak, oordeel en keus. 't Geheel is *con amore* bewerkt en is niet alleen goed om eens bij gelegenheid na te slaan, maar om te lezen en te bestuderen, ten einde een zielvol beeld der oude wereld in den geest te prenten. Bovendien, 't is niet vertaald; er is een hollandsche toon en geest in en die zal ons toch wel niet onverschillig kunnen zijn. Stel daar eens zoovele van voren tot achteren vertaalde hand- en schoolboeken, als tegenwoordig ons land overstroomen, tegenover. Wij durven dan ten slotte deze editie van NASSAU's oude geografie met hare vermeerderingen en verbeteringen een even goed fortuin voorspellen, als de vroegere twee, zoowel voor de voldoening des schrijvers, als voor 't nut onzer vaderlandsche jeugd.

H.

Wij worden verzocht het volgende artikel uit de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* over te nemen:

„Hoe langer hoe meer schijnt het tijdstip te naderen waarop de teekenkunst een meer wezenlijk bestanddeel van het lager onderwijs zal uitmaken, en van de vele klagten die thans alom opgaan over de mindere doelmatigheid van het lager onderwijs zijn er mogelijk geene meer gegrond, dan die over de onvoldoende beoefening of geheele verwaarloozing van die kunst. Door *de Gids* werd nog onlangs eene uitvoerige beschouwing over het noodzakelijke van de beoefening der teekenkunst medegedeeld, terwijl dezer dagen ook van wege het Britsche ministerie voor wetenschap en kunst eene circulaire gezonden is aan de onderwijzers der door dat departement gesubsidiëerde volksscholen, houdende wenken betrekkelijk het teeken-onderwijs, waarin op den voorgrond wordt geplaatst dat dit onderrigt een degelijk bestanddeel van het lager onderwijs moet uitmaken.

„Dit schijnt ook reeds het gevoelen te zijn geweest van den verdienstelijken onderwijzer P. LEUPEN te Middelburg, die door de uitgave van zijne *Practische Handleiding tot het Elementair teekenen*, uitgegeven bij de Gebroeders ABRAHAMS, en waarvan reeds een tweede druk is verschenen, bewezen heeft volkomen te begrijpen op welke wijze men reeds op de lagere scholen het teekenen kan en moet beoefenen. Wij vestigen daarom gaarne op dit werkje de bijzondere aandacht."

Kerknieuws.

DELFZIJL, 5 Febr. Eergisteren is uit het door Z. M. den Koning gestelde twaalftal, door den kerkeraad, de kerkvoogden en notabelen, met algemeene stemmen tot herder en leeraar alhier beroepen de heer *W. Boekhoudt*, pred. te Krewerd.

— Het klassikaal bestuur van Amsterdam heeft zich in zijne vergadering van den 23sten Januarij met eenparige stemmen bereid verklaard de op ds. *L. S. P. Meyboom* uitgebragte beroeping te approberen.

— Tot vervulling der vacature van de predikantsplaats in de Hervormde gemeente te Rekken (Gelderland), zijnde eene Koninklijke collatie, is door Z. M. de benoeming uitgebragt op den heer *H. Romeny*.

TJERKGAAST, 1 Febr. Gisteren is alhier beroepen de heer *H. J. Bruins*, pred. te Leusden (klass. Amersfoort).

— De heer *Mekkes*, pred. bij de Chr. Afgesch. gemeente te Niezijl, heeft voor de beroepen naar Uithuizermeeden en 't Zandt bedankt.

— De heer *Mos*, pred. bij de Chr. Afgesch. gem. te Gorinchem, heeft het beroep naar Schoonhoven aangenomen.

— Bij de Chr. Afg. gem. te Leiden is andermaal beroepen de heer *de With*, pred. te Bolsward.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.